Nenad
Cvetičanin
V
STRAŠILO

STRAŠILO

Nenad Cvetičanin

STRAŠILO

1) Uvertira
2) Beskorisno govno
3) To je to
4) Šta se ovo dešava (deo prvi)
5) Himna nejednakosti
6) Ceo svet je geto
7) Bol sam po sebi
8) Šta se ovo dešava (deo drugi)
9) Ljubav s Darlom
10) Nule i jedinice
11) Nezakonita kontrola
12) Vesti
13) Dobro jutro, g. Predsedniče
    Dobro jutro, dragi sugrađani
14) Započni revoluciju
15) Tik-Tok
16) List na vetru

UVERTIRA

Da li bi voleo da plešeš?
Da se klatiš kao umirući list na vetru?
Pa…

Imam trideset tri godine.
To su godine kad umiru mesije, a ne kad se visi po žurkama. Pogotovo ne ovakvim.
Gledao sam na netu da su nekad pravili redovne žurke po ovakvim mestima. Mislili su da dižu revoluciju, a bili su samo gomila urađene dece koja klati glavom i skače u mestu dok im telo ne potroši unetu količinu eksera ili speeda ili čega god. Onda bi se nakljukali još i nastavili. Našli bi ovakav neki napušteni hangar, ugurali kakav god razglas unutra i pustili didžeja da vrti jedne te iste mehaničke ritmove bez ikakvog smisla.
Samo što ovo ovde nije didžej na improvizovanom stejdžu, nego ful bend.

Njih bar deset na sceni.
Više.
I ful lajt – zeleni laseri iscrtavaju neobične šare po vazduhu.
Zavesa od veštačkog dima.
Disko-kugle se ljeskaju sa tavanice. Odbljeskuju obojene svetlosne zrake po pocrnelim metalnim zidovima i moćnim metalnim, rešetkastim stubovima koji drže na okupu čitavu ovu konstrukciju, ukrštajući se i praveći zamršenu mrežu od poda do tavanice.
I ne znam šta ću ovde.
Ne volim žurke.
Ni kao klinac ih nisam voleo. Nabijem se u ćoše i trpam u sebe dovoljnu količinu alkohola da ubijem anksioznost. Ali nedovoljno da ubijem i sebe.
Mislim, koja je uopšte poenta?
Uvodni ritual parenja?
Kad uvijaju kukovima i vitlaju kosom to je zato što uživaju u muzici?
Ma, da.
To je kao kad riba navuče nešto s dekolteom do pupka i onda mi kaže: „oči su mi ovde gore“. Ha, kao, jebote. Šta si izbacila sise ako nećeš da ih gledam? Kao da ja sad imam six-pack trbušnjake i prošetam ulicom raskopčane košulje, ti bi me kao gledala u oči?
I sad je isto.
Stojim sam na ovoj usranoj platformi prišrafljenoj uz zid hangara, do koje i od koje vode stepenice od podnožja do vrha i tako po svim zidovima. Ne pomeram se i zurim u ovu gomilu koja se, valjda, veseli, dole po podijumu, po svim stepenicama, po svim platformama, osim po ovoj gde sam ja sam.

Pored toga što nemam pojma šta ću ovde, postoji još nekoliko stvari koje bih voleo da razjasnim samom sebi: Zašto prepoznajem dobar deo ljudi?
One kosooke, obrijanih glava i obrva u bezličnim sivim odelima, s košuljama bez kragne i kišobranima u rukama?
One klince s kapuljačama što ne prestaju da gledaju u svoje telefone?
Dimitrija i njegovu urađenu uličnu ekipu koja sedi na ko-zna-odakle pokupljenim ofucanim kaučevima i foteljama postavljenim na izbledelim ćilimima tamo na onoj platformi levo od bine na suprotnom kraju od mene?
Pod dva, kad i gde sam pokisao (dobro, ne mnogo, ali dovoljno da mi kosa i ramena sakoa budu mokri)?
Pod tri, zašto mi je kravata vezana ovako glupo oko vrata ispod raskopčanog okovratnika?
I, najvažnije, pod četiri, zašto bend peva pesmu posvećenu meni?
„Hej, g. Strašilo,
Hajde da proslavimo šta si danas uradio...“
Mislim, to je o meni. Sigurno. Ja sam jedini Strašilo za kog znam, a nemam pojma ni šta sam uradio, ni šta je sve ovo.
„Ti si heroj, novi Mesija,
Izbavio si nas iz mraka,“
Jedino mi je jasno da su uprli sve reflektore na mene i da su se svi okrenuli prema meni i da mi svi nazdravljaju.
„Dobro veče, g. Strašilo,
Samo smo tebe čekali…“, zavapio je pevač, koji je i klavijaturista. Jedan od dvojice. Valjda. Nebitno. Skinuo je svoj zeleno-roze poprečno prugasti cilindar i naklonio se prema meni.
„Dao si nam svetlost,

Rizikovao i žrtvovao se,
Da bi svet bio bolji…“
Na te reči, Dimitrije ustade sa svog ofucanog kauča s drvenim rukohvatima. „Hej, Strašilo, čoveče!“, dobaci mi preko celog hangara i mahnu. I kako uopšte mogu da ga čujem sa tolike razdaljine uz toliko treštanje muzike i žamor ljudi? Nema logike.

Dobro, bar su brzo uskladili korak.
Kad su krenuli, mislio sam da će bubrezi da mi otpadnu. Ovako sad samo moram da pridržavam krunu koja mi svaki čas klizne na stranu i padne preko oka i uva.
Nije to ni prava kruna.
Gomila isprepletenih žica za struju čiji ogoljeni vrhovi štrče poput bodlji. Znam samo da mi je to neko stavio na glavu dok sam sedao u ovu fotelju.
Mislim, kad te već nose, onda možeš malo i da se zajebavaš na svoj račun.
Nose me.
Bukvalno.
Sedim u nekoj izdrndanoj fotelji (garantujem da ju je Dimitrije „nabavio“ ispred nekog ulaza) za čije su rukohvate debelim konopcem i izolir-trakama privezane drvene garnišne i te garnišne počivaju na ramenima četvorice – po dvojice sa svake strane – koji me nose kroz gužvu u hangaru kao da sam faraon iz starih filmova. I bend ne prestaje da trešti. I ljudi pevaju sa njima. „Hej, g. Strašilo! Ti si nas spasio...“

Kancelarija je bila ogromna, izdeljena pregradama na bezbroj boksova.

Jedino što ja vidim je Darla. Gore na bini. U beloj balskoj haljini, golih ramena i leđa, sa belim satenskim rukavicama do iznad lakta, dijademom u bujnoj kestenjastoj kosi i svetlom, bebiplavom lentom koja joj se spušta s levog ramena do desnog kuka (kao da je upravo osvojila titulu Mis Univerzum) dodatno ističući njenu savršenu figuru i savršen maslinasti ten. Otpozdravlja ljude koji joj oduševljeno mašu, šalje im poljupce. Kada se osmehne i otkrije dva savršena niza belih zuba iza tih savršenih usana, oči joj se potpuno izgube iza nenormalno dugih, uvijenih trepavica.
Jebote, kol‘ko je lepa.

Blede LED sijalice širile su sa tavanice hladnu svetlost, zbog čega je čitava prostorija izgledala sterilno, nehumano. Poput sale za hiruške operacije.

Spuštaju me tačno pred stepenice koje vode na binu. Staju sa strane da me zaštite od ljudi koji pružaju ruke da me dodirnu, da se rukuju sa mnom… Ima i onih koji bi pošto-poto da me privuku da se slikam s njima.
Jebeš sve to, čoveče, gore je Darla.
Saplićem se o kablove.
Dvaput.
Obaram činelu preko bubnja.
Darla se smeje. Pruža ruke i grli me oko vrata. Ljubi me u obraz.

Sedeo je u svom boksu i zurio u neotvorenu kovertu koja je ležala pored njegove tastature. Nije morao da je otvori da bi znao šta piše unutra…

Kaleidoskop, brate.
Tako sve izgleda.
Ogroman kaleidoskop u čijem smo centru Darla i ja.
Drži me ispod ruke, a druga ruka joj je na mom ramenu i njena glava preko.
Znam da se osmehuje. Mašem ljudima koji pevaju moje ime i pljeskaju i skaču i bend ne prestaje da tutnji i...

...Ti si beskorisno govno.

BESKORISNO GOVNO

Kancelarija je bila ogromna, izdeljena pregradama na bezbroj boksova. Blede LED sijalice širile su sa tavanice hladnu svetlost, zbog čega je čitava prostorija izgledala sterilno, nehumano. Poput sale za hiruške operacije. Sedeo je u svom boksu i zurio u neotvorenu kovertu koja je ležala pored njegove tastature. Nije morao da je otvori da bi znao šta piše unutra...

Ti si beskorisno govno.

Žamor nikad ne prestaje.

Monotoni šum kulera popunjava praznine između zvukova kucanja po tastaturi, zveketa kašičica u šoljama čaja ili kafe, nerazumljivih telefonskih razgovora.

Nije prvi koga je ovakva koverta dočekala na stolu. A izvesno nije ni poslednji. Zato je samo gledao u nju, bez ikakve želje da je otvori. Znao je šta je unutra. Poslednji ček i napomena o otkazu. Otpušten je. Samo još jedan u nizu mnogih koji su na poslu zamenjeni veštačkom inteligencijom. Svuda. Svi administrativni poslovi gasili su

se jedan za drugim. Ništa drugo nije ni očekivao da će se njemu desiti. Uostalom, taj posao ga nije ni zanimao. U stvari, nije ga zanimao nijedan posao. Zapravo, ništa ga nije zanimalo…
Njegovi bivši šefovi imaju šefove koji bi ponekad videli lične asistente svojih šefova. I to kad im ovi zakažu. Imati ličnog asistenta znači da si visoko. Mnogo.
A iznad njih su njihovi šefovi.
Iznad kojih su lični asistenti njihovih šefova koji imaju po nekoliko ličnih asistenata, jer broj ličnih asistenata raste kako ideš uvis.
A iznad njih su direktori, pravi direktori čiji lični asistenti imaju svog šefa.
A iznad njih je upravni odbor.
A iznad njega vlasnici.
A iznad vlasnika je sigurno još neko. Nije znao ko. Nije mogao ni da zamisli.
Verovatno neko ko je vlasniku dao pare da postane vlasnik.
Finansijer.
A iznad njega su banke.
Razne banke, koje su njemu dale pare da da pare vlasniku da postane vlasnik, čiji su vlasnici druge banke i neki drugi finansijeri.
On nije ni algoritam u svemu tome. Svega nekoliko bitova. Nekoliko nula bez i jedne jedinice… Zato ga je i bilo lako zameniti.
Sa šefovima i asistentima će biti mnogo teže.

Jednom je razmišljao o svemu tome.

U njegovoj glavi, sve to sa tehnologijom bi imalo smisla da, recimo, zahvaljujući tome možeš da radiš manje, a da dobijaš istu platu, pošto ti već ta tehnologija omogućava da brže uradiš posao. Ili, ako ti je već do toga, da radiš isto, ali da zaradiš više, jer možeš da uradiš više. Ovako, ovi dole bi dobili otkaz jer je manje ljudi moglo da obavi isti posao, pa bi oni što ostanu radili isto vreme za iste pare, samo bi završavali više posla, a ovi što su gore bi taj višak para koji bi ostao od ovih što su dobili otkaz stavili sebi u džep. I, što su više, to bi stavili proporcionalno više. Milionske bonuse i šta god.
I to je imalo smisla.
Jedino što nije imalo smisla je ko će, na kraju, kupovati svu tu robu ili plaćati za sve te usluge kad jednom svi dobiju otkaz.

Petak je.
Mogao je da ode još istog trenutka kad je ugledao kovertu na svom stolu.
Ali šta bi radio i da izađe ranije? Otišao kući i buljio u betonirano dvorište i na praznu ulicu u predgrađu kroz prozor kuće svojih pokojnih roditelja u kojoj živi? Dvorište je betonirao kada je shvatio koliko mrzi da kosi travu i čisti lišće kojem su bili potrebni meseci da opadne. Jednog dana je samo pozvao neku službu koja je došla i posekla oba drveta ispred kuće i betonirala travnjak i nekadašnji cvećnjak koji je uzgajala njegova majka.
Bar bi se ocu ovako više dopalo.
To se uradi jednom i traje večno.
Njegov otac nije bio škrt, samo je verovao da su stvari večne. Jednom nešto kupiš i to je večno za čitav život. To

ga je i koštalo tog istog života, i oca i majku. Ništa nije večno. Ni stvari, ni život.
Prvo što je uradio od svoje prve plate, kupio je novi oled smart TV od 64 inča i bacio očev stari televizor. Danima je menjao kanale i svaki trenutak u kući provodio ispred novog TV-a, ne gledajući ništa, jer ionako nema šta da se vidi.
Posle je i to prestao.
Jednostavno bi se vratio s posla, jeo i legao da spava.
Vikendom ne bi ni ustajao. Hrana na dostavu.
Onda bi došao ponedeljak.
I posao.
Godinama je već nosio ista dva odela. Iste košulje. Iste kravate koje je nasledio od pokojnog oca. Iste cipele. Isti kaiš… Odavno je već prestao išta da očekuje. Čak i ovu kovertu koja neotvorena stoji pored njegove tastature. Nju je očekivao ranije. Mnogo ranije. Davno.
Ponekad se pitao da li bi uopšte neko primetio da ne dođe na posao. Mogao je da u petak otvori neki e-mail kao da će napisati odgovor i da se jednostavno ne pojavi na poslu u ponedeljak. Sistem bi registrovao da već nešto radi i poslao bi sledeći pristigli e-mail prvom sledećem slobodnom, a njegov računar bi uvek bio zauzet.
Jedini razlog što to nikad nije uradio je što ne bi ni znao šta da radi kad ne bi došao na posao.
Sačekao je lift sa ostalima sa svog sprata i sišao u predvorje.

Smrkavalo se.
Celodnevno beskrajno sivilo neba samo je dobilo tamniju nijansu.

Kiša ne prestaje. Nije to jaka kiša. Kod ovakve kiše ti se čini glupo da otvoriš kišobran, a onda, posle deset minuta, budeš mokar.

Zastao je ispod natkrivenog, zastakljenog poslovnog ulaza u staklenu poslovnu zgradu okruženu drugim, istim takvim, samo malo drugačijim staklenim poslovnim zgradama koje su se pružale u visinu.

Kiša se sliva niz staklo i kaplje na ulicu, na trotoar. Povremeno bi ga poneko od onih koji su, tiskajući se, napuštali zgradu zakačio ramenom. Nije obraćao pažnju. Zurio je u izlog Starbucksa s druge strane ulice. Trebalo bi da je tamo, da je već došla. Kapi na staklima prelamale su svetlost, iskrivljujući lica ljudi koji su sedeli unutra.

Darla.

Bila je tu svakog petka.

Nije se sećao kada ju je video prvi put. Jedino je znao da je to bio neki petak. Bio je gladan i svratio je da uzme sendvič i kafu, a ona je sedela za stolom uz izlog. Seo je koji sto dalje od nje i čekao dok nije otišla. Sledeće nedelje je dolazio svakog dana, a ona se opet pojavila u petak. Ponovio je eksperiment još jednu nedelju i opet se pojavila u petak.

Tako je znao da je prvi put video Darlu nekog petka.

Obično bi seo malo dalje od nje tako da može je vidi dok, tobož, gleda kroz izlog.

Ponekad, kad bi imao sreće, čekala bi u redu nekoliko ljudi ispred ili iza njega. Tada je mogao da oseti njen parfem. Tako je i saznao kako se zove. Glupača za pultom je triput tražila da ponovi da bi mogla da zapiše njeno ime na plastičnoj čaši.

Darla je bila *escort*. To mu je brzo postalo jasno.

Na Darli je sve bilo skupo. Jednostavna mini haljina do polovine butina. Svaki put druge boje i dovoljno drugačija. Odgovarajuće salonke. Jednostavna ogrlica i dve-tri narukvice na jednoj ruci. Skupocen sat na drugoj. Blejzer nehajno prebačen preko ramena. Dugačak mantil ili kaput u hladnim danima. Jednostavna, jedva primetna šminka. Kosa uvek začešljana i vezana u rep. Sve to je trebalo da sakrije šta je, a neko ko je sve to plaćao, svakog petka između pet i šest popodne poslao bi limuzinu ispred Starbucksa. Darla bi ušla u nju i otišla nekud.
Limuzina je već bila tu. I onda je otišla. Od kiše, kišobrana i meteža nije ni uspeo da je vidi. Svejedno. Dobio je otkaz. Više nijednog petka neće ni biti ovde.
Podigao je revere sakoa i krenuo niz ulicu.

TO JE TO

Prvi sledeći voz je u šest i petnaest, posle toga je ekspres u petnaest do sedam, ali on ne staje na toj stanici, a sledeći je tek u pola devet.
Ulice su potpuno zakrčene.
Sve stoji.
Ako bi prošao pored mola, onda bi sigurno stigao na vreme, tako je mislio.
Jedva se provlačio između ljudi koji su stajali u mestu i propinjali se na prste ili izvijali vratove u pokušaju da vide šta se dešava tamo negde ispred.
Gurao se.
„Samo malo“, ponavljao je dok se gurao.
Povremeno bi sišao na ulicu i probao da se provuče između zaglavljenih automobila, ali je to bilo nemoguće jer bi svaki čas poneko od vozača širom otvorio vrata i izašao da opsuje, pošto bi pre toga besomučno trubio nekoliko minuta.
Vratio se na trotoar i nastavio da se gura.
„Izvinite. Samo malo…“.

Neki lik sa ogromnim otvorenim crnim kišobranom se naglo okrenu. Da se nije odmakao, isterao bi mu oči žicama. „Izvinite…“ Lik ga je odmerio od glave do pete, a onda se pomerio u stranu. „Hvala.“, reče i uvuče se korak ispred. *Kakvi sve likovi danas šetaju ulicom*, pomisli dok se gurao dalje. Ruku na srce, čovek s kišobranom je zaista izgledao zastrašujuće – glatko izbrijane brade, glave i obrva, kosih očiju, izraženih jagodica, u sivom odelu i košulji bez kragne, visok najmanje metar osamdeset i kusur…
Nije dugo razmišljao o njemu. Jedino mu je bilo važno da se što pre izvuče iz ove gužve i stigne na voz.

„Ne možete sad da pređete ulicu, gospodine. Mislim, možete, ali vam ne bi bilo pametno“, objašnjavao mu je policajac na raskrsnici. „Ako bi vi sad, recimo, probali da pređete, onda bi izgledalo kao da ste se priključili ovima što demonstriraju protiv vlade i predsednika. Bar bi tako izgledalo na svim ovim kamerama na raskrsnici i na dronovima. A onda bi vam to zauvek ušlo u dosije, razumete? Nije pametno.“ Pogledao je u semafor na čijem se vrhu nalazila kamera.
Uzalud su se svetla menjala.
Niko se nije pomerao.
Svi su čekali da nepregledna kolona demonstranata prođe.
„Zabole Dimitrija i za kamere i za dosije! Smrt fašizmu i idimi-dođimi! Dimitrije je uvek tamo gde je sranje, a kad nema dovoljno sranja, Dimitrije ga napravi sam!“, nizak, dežmekast crnac se progurao između i uleteo u gomilu koja je hodala ulicom. Na sebi je imao pet-šest slojeva odeće, na očima okrugle metalne naočare čije je jedno staklo bilo žute, a drugo ružičaste boje. Dugački dredovi na glavi bili

su obojeni u sve boje duge. Svaki dred posebno. Jedino mu je pet-šest dana stara brada bila potpuno bela. Utrčao je među demonstrante i počeo da skače, maše i plezi se prema kamerama. Ubrzo mu se odnekud priključi još nekoliko sličnih individua, koje se, potom, izgubiše u masi.
Ispratio ih je pogledom, a onda se osvrnuo oko sebe kao da od nekoga čeka savet šta da uradi.
Ljudi su stajali nepomično.
Automobili su stajali nepomično.
Između njih i demonstranata nepomično je stajao po kordon policije sa obe strane ulice.
S druge strane ulice sa zarobljenim automobilima stajala je gomila klinaca. Nisu imali više od dvadeset. Sakrili su se od kiše kapuljačama. Oborenih glava zurili su u svoje telefone dok su im prsti leteli preko ekrana. „Kao neka sekta“, pomislio je. Odlučio je da ostane i da čeka. Šta mu drugo preostaje?

Sada je već trčao.
Proteklo je najmanje pola sata, sigurno i više, pre nego što su poslednji demonstranti nestali s vidika i pre nego što je opet pušten saobraćaj.
Isprva je samo pustio korak, sada je već trčao.
Znao je da kasni, ali je trčao bez obzira.
Stvarno je svejedno, ponavljao je u sebi, ali je bez obzira trčao. Nekako mu se činilo da danas mora da uspe bar u nečemu.
Bilo čemu.
Makar i u tome da uspe da stigne na taj voz do kuće.

Već kasnim, mislio je, a*li možda i voz kasni. Možda je i voz negde bio zaustavljen. Negde su, možda, ovi što su blokirali ulice, blokirali i prugu, pa ću onda stići.*
Već je pred sobom video metalne stepenice koje su vodile na nadzemnu platformu na kojoj je bila stanica. Preskakao je po dve-tri odjednom.
Bio je na odmorištu kada je shvatio da je dole, u uglu kod prvog stepenika, na drvenoj hoklici sedela neka starica sa korpom od pletenog pruća u krilu, punom sitnih buketa suvog cveća. Čudilo ga je što mu je njen lik toliko jasan u glavi, a gotovo da je nije ni pogledao. Na sebi je imala do kolena dug kišni mantil drapkastosive boje, veliku vunenu crnu šal-maramu sa resama i crvenim cvetićima, prebačenu preko ramena, debele hulahop čarape boje kože, braon ravne cipele sa debelim đonom i metalnom šnalom sa strane. Na glavi je imala nekakav starinski sivi šeširić. Preko leve ruke bila joj je prebačena pletena korpa puna buketića suvog cveća, koja je joj je počivala u krilu, a u ispruženoj desnoj ruci je držala jedan takav buketić, kao da ga nudi na prodaju nepostojećim prolaznicima.

Peron je bio prazan.
Čitava platforma je bila prazna.
Moćni, rešetkasti metalni stubovi držali su na okupu čitavu konstrukciju metalne nadstrešnice, ukrštajući se i praveći zamršenu mrežu, ali na platformi nije bilo nikog koga bi ta nadstrešnica štitila od kiše. Ovde-onde, kapi koje su se slivale, pravile bi pokoju baricu na asfaltu. Seo je na jednu od mnoštva praznih klupa, smeštenu tik uz jedan od stubova.
Nalaktio se na kolena i spustio glavu na stisnute pesnice.

Gledao je u koncentrične krugove koje su kapi kiše što su kapale sa nadstrešnice pravile u baricama. Talasići su se širili i sudarali, međusobno se poništavajući tamo gde bi se sreli.
Stvarno je svejedno, pomislio je.
Jedan kraj kravate vezao je direktno oko vrata. Drugi kraj za rešetku stuba. Visoko. Stajao je na klupi. Bio je dovoljan jedan korak u prazno. Pružio je desnu nogu unapred…

„Znači, najzad ti je dojadilo da traćiš svoj život?“.
Stoji tamo na vrhu metalnog stepeništa. Pletena korpa puna buketića osušenog cveća preko leve ruke. Crna vunena šal-marama preko ramena. Dug kišni mantil drapkastosive boje, debele hulahop čarape boje kože, braon ravne cipele sa debelim đonom i metalnom šnalom sa strane. Smešan sivi šeširić.
„Pa onda… Izvoli ovuda“, klima glavom prema stepeništu.
Mogu da siđem, ali ne izgleda lepo. Da boje smrde, smrdelo bi na trulo meso.

ŠTA SE OVO DEŠAVA (deo prvi)

Lopta je teška i velika.
Baš je velika. Lopta je narandžasta kao pomorandža, teška i baš je velika. Ne mogu da je obujmim rukama. Pokušavam. Možda lopta nije velika, možda su moje ruke male. I teška je. Ne sme da mi ispadne.
Tata ju je kupio.
Tata kupuje stvari da traju. To je dobro. Dobro je kada stvari traju. Kad kupiš treba da traje. Ceo život. Ne znam koliko je to.
Znam da ne smem da ispustim loptu.
Nikako ne smem.
Ako je ispustim, onda će da se ogrebe ili nešto. Ili neće. Ne znam. Kad nešto ispustim, onda se tata naljuti.
Nije tako.
Tata se nikad ne ljuti.
Samo se ućuti. To je gore.
Vikanje je bolje. Kada neko viče, onda je to grdnja. Kada neko ućuti, onda je to kazna.

Ne mogu da je držim.
Klizi mi.
Ruke su male.
Ispada mi.
Pada.
Udara o beton.
Kotrlja se.
Tata gleda i ne kaže ništa.
Tata ćuti.
Šta se ovo dešava?

Vinston „Vins“ Makarti nije jak. Nije visok. Nije pametan. Samo je dovoljno visok i dovoljno jak i dovoljno pametan da zna kako da me povredi bez posledica.
Ima trojicu drugara. Uvek trojica. Nikad sam. Nikad dvojica. Trojica budu publika.
Svaki dan posle škole.
Svaki jebeni dan.
Glupi Vinston i njegova mala armija.
Ne razumem koje im je zadovoljstvo. Ne razumem zašto baš ja. Ima dece koja su glupija od mene. Ružnija. Deblja. Siromašnija. Ali biraju mene. Možda zato što sam najtiši. Možda zato što ne uzvraćam.
Strašilo. Strašilo. Strašilo. Stra-ši-lo…
Znam pravila.
Ne smeju stvarno da me povrede. To bi značilo isključenje iz škole. Možda čak i tužbu. Malo gurkanja – to je dozvoljeno. Malo lupanja čvrga – to je tradicija. Podsmevanje – to je sloboda govora. Obaranje torbe na tlo tako da se sveske razliju kao voda – to je nezgoda.
Sve što rade je u granicama dozvoljenog.

Samo je ponižavajuće.
Strašilo. Strašilo. Strašilo. Stra-ši-lo…
Osećam se kao da čitav svet gleda. Kao da svako ko prolazi vidi kako stojim tamo, kako sagibam glavu, kako ćutim dok oni govore stvari koje ne slušam jer ne moram da slušam. Reči su uvek iste. Uvrede se ponavljaju jer kreativnost zahteva trud.
Znam šta žele.
Žele da im se suprotstavim. Da kažem nešto. Da pokušam da ih udarim. Bilo šta što bi im dalo opravdanje. „On je počeo“. To je sve što im treba. Tri reči i onda smeju da urade sve.
Zato samo sagibam glavu.
Svaki dan.
Deset minuta ponižavanja.
Deset minuta čekanja da prestane.
Ne prestaje.
Nikad ne prestaje.
Samo menja oblik. Dobija nova lica. Nova imena. Ali uvek je isto.
Uvek sam sam i uvek ih je više.
Vinston me gura.
Padam unazad.
Torba mi pada.
Sveske se razlivaju.
Oni se smeju.
Ja podižem papire sa trotoara.
Šta se ovo dešava?

Zove se Sara. Ili Sandra. Ili nešto sa S. Možda nije S. Ne znam.

Najlepša je u srednjoj.
To nije subjektivno. To je činjenica. Svi se slažu. Čak i devojke se slažu. Izuzetna je. U svemu. U sportu. U učenju. U načinu na koji hoda kao da tlo nije dovoljno dobro za njene cipele.
Pitam je da izađemo.
Ne znam zašto.
Možda zato što se to radi. Možda zato što mislim da moram da pokušam. Možda zato što *zaista* mislim da postoji šansa.
„Stvarno misliš da bih ikad izašla s tobom?“
Ne podsmeva se. Ne smeje mi se. Samo me gleda. Iskreno začuđena da tako nešto uopšte može da mi padne na pamet. Valjda zbog toga boli još više. Bio sam spreman da me odbije. Čak i da vikne da svi čuju koliko sam glup što je pitam da izađemo. Ja, neprimetan i nebitan.
"Stvarno misliš da bih ikad izašla s tobom?"
Šapat.
Tihi, zbunjeni šapat.
Bio sam spreman na sve, osim na taj njen začuđeni šapat, na njenu potpunu zatečenost idejom na koju *ona* uopšte nije bila spremna, na koju nikada neće biti spremna – da neko poput mene iskreno misli da ima prava na nju. Kao da sam je pitao da li želi da jede staklo. Kao da sam je pitao da li želi da skoči sa krova. Pitanje nije uvredljivo. Pitanje je nerazumno.
"Stvarno misliš da bih ikad izašla s tobom?"
Ne odgovaram.
Šta da kažem?
„Da, mislim“?
Glupo.

„Ne, samo se šalim“?
Još gluplje.
Samo se okrećem i odlazim.
Boli me više nego što sme da me boli. Boli me jer nisam dovoljno važan ni da zaslužim odbijanje. Samo sam konfuzija. Neprijatnost. Greška u njenom danu.
Ona takva.
Ja takav.
Možda samo želim da potvrdim ono što već znam.
Šta se ovo dešava?

Policajac je pred vratima.
Uniforma je tamna. Izraz lica je zvaničan.
Automobil baca plavu, pa crvenu svetlost u mrak. Plava. Crvena. Plava. Crvena. Hipnotički ritam nesreće.
Pored auta stoji još jedan policajac. Možda žena. Ne mogu da vidim jasno. Možda ne želim.
„Žao mi je što moram da vam kažem.“
Uvod.
Uvek počinju uvodom.
„Roditelji su vam poginuli.“
Pauza.
Očekuje reakciju. Nemam je.
„Nesreća. Saobraćajna.“
Naravno.
Sve nesreće su saobraćajne. Ostalo je tragedija ili bolest. Duga i teška ili kraća i iznenadna. Sve drugo nije nesreća.
„Moje iskreno saučešće.“
Nije iskreno. Obaveza je. Deo obuke. „Recite ovo sa empatijom“. On kaže to sa empatijom. Radi svoj posao.
Ćutim.

Ne znam šta da kažem. „Hvala“? To bi bilo čudno. „U redu“? To bi bilo bolesno. Samo stojim.
„Jeste li dobro?“
Pitanje na koje nema odgovora.
Jesam li dobro? Šta znači biti dobro kada ti policajac kaže da su ti roditelji mrtvi? Da li postoji standardni protokol za „dobro“ u ovoj situaciji?
„Da, hvala. Jesam.“
Laž.
Nisam dobro.
Ali nisam ni drugačije nego inače.
Još jedan ružan događaj u nizu ružnih događaja.
Otac je uvek kupovao stvari da traju. Nije bio škrt. Samo je mislio da se stvari kupe jednom, a onda traju zauvek. Stare kočnice na njegovoj staroj „tojoti“ očigledno se nisu uklapale u njegovu viziju trajanja kada se zabio pod kamion.
Zajedno sa majkom.
Zatvaram vrata.
Policajac govori još nešto, ali vrata blokiraju zvuk. Plava svetlost. Crvena svetlost. Plava. Crvena.
Sedam na kauč.
Isti kauč na kojem je otac sedeo kada bi gledao TV. Ista fleka od kafe sa leve strane. Isti jastuk koji nikad nije bio dovoljno udoban, ali nije bilo potrebe da bude zamenjen jer još uvek može da posluži..
Sada sam stvarno sam.
Ne filozofski sam.
Ne metaforički sam.
Bukvalno sam.
Razmišljam da li treba da plačem.

Ne plačem.
Ne zato što nisam tužan. Ne plačem jer ne znam kako. Ili sam zaboravio. Ili nikad nisam naučio kako se to radi.
Samo sedim.
Kauč miriše na staro. Na prašinu. Na život koji je prošao i ostavio tragove koje niko ne čisti.
Imam dvadeset tri godine. Ili dvadeset četiri. Nije važno.
Važno je da sam sam.
I to je novo.
I to je staro.
I to je sve.
Šta se ovo dešava?

HIMNA NEJEDNAKOSTI

Zidovi su beli.
Belo nije praznina. Belo je odsustvo onoga što želiš u svom životu. Ako išta želiš.
U sobi nema nameštaja. Soba bez nameštaja nema identitet. Soba bez identiteta je soba u kojoj si bilo ko. Ili niko. Pogotovo niko.
Jedan stari drveni radni sto i dve drvene starinske stolice. Sijalica bez lustera visi o žici sa plafona.
Sedim na toj drvenoj stolici i mislim: ova stolica je starija od mog oca. Ova stolica je preživela više dupeta nego što ću ja ikada upoznati ljudi. Parket je pocrneo od godina, od cipela, od prljavštine koja se uvlačila kroz pukotine dok je svet spolja postajao sve gori.
Dva prozora. Nikakve zavese. Samo staklo između mene i sveta koji sam naučio da ne gledam.
Kosooki sedi preko puta.
Onaj bez kose, brade i obrva. Onaj sa kišobranom. Isti onaj koji me je zamalo udario tokom demonstracija. Nije, ali je

mogao. To je važno. Ljudi te ne udaraju samo zato što mogu. Ljudi te ne udaraju zato što postoji neki razlog. Ili zato što postoji plan. Ili zato što si im potreban za nešto. Najčešće zato što i ne znaju da su te udarili.
Pitam se šta je njegov razlog.
Ne pitam glasno. Glasno ne pitam ništa već godinama. Možda pet. Ili deset. Ili oduvek. Vreme nije isto kada ništa što radiš ne donosi zabavu. Osam sati. Devet ako kažu. Deset ako šef ostane. Jedanaest ako želiš da napreduješ.
Napredovanje je mit koji ti prodaju da bi ostao na istom mestu.
Kosooki se oslanja laktovima o sto. Starinski sto sa fiokama sa leve strane i plakarićem sa desne. Telefon sa brojčanikom. Žica slušalice se uvija kao maslinastozelena zmija.
„Osećaš se kao da si niko?“
Ćutim.
„Samo se mučiš dan za danom?“
Ćutim.
„Nemaš nikakvu kontrolu, a tvoj život je samo rad bez zabave?“
Sve što kaže je tačno. To me nervira. Ne nervira me to što je u pravu. Nervira me to što zna da je u pravu. Nervira me to što ne moram da odgovorim jer odgovor visi u vazduhu kao sijalica bez lustera sa plafona.
Kosooki podiže ruku.
Samo podiže ruku i beli zid više nije zid.
Biologija ti kaže da zid nije živ. Fizika ti kaže da je zid čvrst. Društvo ti kaže da je zid zaštita. Maska koja krije šta se nalazi iza nje.

Zid postaje ekran. Ogroman. Grafikoni iskaču kao ispovraćani iz utrobe kakvog finansijskog čudovišta – kružni dijagrami, krivulje, brojevi koji idu gore, brojevi koji idu dole, brojevi koji žele da zamene ko i šta jesi.
„Ako je novac jedino merilo naših života“, kaže Kosooki, mašući kao da diriguje simfonijskim orkestrom kapitalizma, „ako je ono što zaradiš ono što jesi, onda ga treba ubiti odmah.“
Pauza.
„Kapitalizam mora da umre!“
Osećam njegov dah na potiljku. Nisam ga video da ustaje. Nisam ga čuo da prilazi. Ali njegove šake su na mojim ramenima i pritiskaju baš onoliko koliko treba da osećam pritisak, ali ne i bol. To je veština. Ljudi koji znaju tačno koliko da pritisnu su obično opasni. Ili obučeni. Ili oba.
Gledam grafikone.
Moj život nije na tim grafikonima. Moj život je ispod crte. Ispod ose X. Ispod ičega što bi ikoga interesovalo da gleda. Ja nisam brojka koja ima značenje. Ja sam zaokruživanje na N decimala. Statistička greška.
Ekran koji je nekad bio zid postaje ekran TV-a.
Kadrovi se smenjuju kao košmar – dim iz fabrika, crn, gust, otrov koji pulsira; auspusi automobila, milion auspuha, milijarda, svaki izduvava smrt u vazduh koji dišemo jer nemamo izbora; nafta prolivena na moru, crna kao krv Zemlje, mrtve ribe koje plutaju na površini kao dokaz da smo sve sjebali; posečene šume, panjevi kao nadgrobni spomenici; poplave koje ne prestaju, voda koja ne pita gde stanujemo.
Okreću mi stolicu.
Kosooki je okrenuo stolicu.

Uvek pasivan. Uvek se dešava tebi, nikad suprotno.
„Brineš zbog zagađenja i ostaješ bez vazduha, dok oni prave profit gurajući Majku Zemlju u smrt.“
Šapat.
Direktno u uvo.
Šapat je intimniji od vriska. Šapat ti govori da si jedini kome se obraća. Šapat ti govori da si poseban. Šapat plaši više od vike.
Kosooki stoji ispred mene. Unosi mi se u lice.
Lice mu je toliko blizu meni da mu vidim pore na koži, da bih mogao da mu izbrojim trepavice samo ako bih hteo.
„Potrebna nam je saradnja umesto konkurencije.“
Njegov dah završava u mom nosu.
„Potreban nam je kolektivizam umesto sebičnog individualizma.“
Njegove oči su fiksirane na moje.
„Pravedan udeo, a ne vlasnički kapital."
Njegova glava bez kose, bez brade, bez obrva, zauzima čitav vidik.
„A, pre svega, ono što nam je zaista potrebno je jednakost!“
Ćutim jer ne znam šta da kažem. Ćutim jer ne znam jesam li ovde došao zato što sam to hteo. Ne znam ni kako sam došao. Ćutim, jer ne znam ni gde je „ovde“, niti zašto je „ovde“ bitno. Ali ćutim i zato što nešto *osećam*.
Zbunjuje me.
Nisam osećao ništa već godinama. Ne znam koliko. Osećaj je poput obamrle noge koja se upravo budi iz utrnulosti – neprijatan, bockav, kao dokaz da si živ. Nisam bio siguran jesam li živ. Nisam bio siguran ni da li želim da budem živ.

Ali osećaj je tu.
I sviđa mi se.
Ne osećaj. Sviđa mi se to što nešto osećam. Bilo šta. Čak i neprijatnost. Čak i strah.
Strah je najbolji dokaz da ti je stalo.
Kosooki se ispravlja i svi zidovi – svi jebeni zidovi, tavanica, pod – sve postaje jedan ogroman ekran. Nema izlaza. Nema neutralnog ugla. Sve je svuda.
Više.
Ne meni.
Svima.
„Okupite se svi odasvud!“
Na ekranu su ljudi. Muškarci. Žene. Deca. Svih nijansi kože, oblika očiju, nosa. Svih vera. Svih jezika. Svi u svojim boksovima u kancelarijama sa sterilnim, nehumanim, belim LED svetlom; svi u sweatshopovima na dalekom istoku gde za 50 centi po satu šiju patike koje ne mogu da priušte; svi u rudnicima u Africi odakle izvlače rudu za telefone kojima smo bežično utamničeni. Jer se stanarina ne plaća sama od sebe, jer hrana ne dolazi sa magičnim stočićem koji se postavlja sam od sebe. Jer treba imati struju, da bi mogao da radi net da bi mogao da kupiš to što si proizveo.
„Sa istoka, zapada, severa i juga!“

Ima ih 0,01 posto. Ili, možda, 0,001 posto. Ili, možda, 0,0001 posto. Mogu da grade hotel u svemiru ako to žele. Da kupe celo ostrvo ako to žele. Da ubiju sve ako to žele. Ima ih malo. Mnogo malo. Samo što to malo njih ima mnogo.
Ima sve.

„Ujedinite se jer znate o čemu je reč!"
Ne gleda u mene. Gleda u kameru koja ne postoji. Gleda u sve i ni u koga.
„Ako želimo da budemo slobodni, onda moramo da se borimo protiv zajedničkog neprijatelja!"
Na ekranu, oni prvi i oni drugi sada su jedni pored drugih.
Taj kontrast ti lupa šamar.
„Slušajte šta vam kažem!"
Pauza.
„Samo ga ubijte odmah. Kapitalizam mora da umre!“

Kada nema ekrana, zidovi su beli. Opet.
Sedim na stolici i ruke mi leže u krilu. Gleda me. Ne znam koliko dugo. Ne znam šta čeka.
Kapitalizam mora da umre. Fina rečenica. Kratka. Direktna.
Rečenica može i da ubije, ali *mrtvi* sistemi nikad nisu stvarno mrtvi. Mrtvi sistemi su zombiji. Mutiraju. Vraćaju se sa drugim imenom, ali istim licem.
Pitam se da li Kosooki to zna. Ne znam ni da li me je briga da li zna.
Osećaj je još uvek tu. Neprijatan.
I to mi se dopada.
„Kapitalizam mora da umre“, ponavljam u glavi. Probam kako zvuči. Kad ih ponoviš dovoljno puta, reči postaju mantra. Svaka mantra je oslobađanje uma.
A sloboda uma je problem.

CEO SVET JE GETO

U kartonskim kutijama ne žive ljudi. U kartonskim kutijama žive kartonci. Prozirni. Isceđeni. Čitava ulica dokle god mogu da vidim. Kartoni i bušna ćebad kao mini šatori kao gnezda koja grade ljudi-ptice koji su odlučili da ne lete. Skloništa od dasaka i krpa i očaja koji se vidi golim okom. Relaps beskućništva.
Kiša je dosadna.
To je najgore što kiša može da bude. Dosadna kiša koja pada jer mora da pada. Jer to stoji u njenom opisu posla.
Provlačim se između ljudi koji su odeveni u sve što poseduju. Sloj preko sloja preko sloja. Poput crnog luka. Ako guliš previše, plačeš. Ako ne guliš, ne znaš šta je ispod. Možda niko. Možda samo još jedan sloj.
Sve što imam nosim na sebi jer nemam gde da ostavim.
Ne, to je laž.
Oni nemaju gde da ostave.
Razlika između mene i njih je što ja nemam šta da ostavim.

Bauljaju. Napola oduzeti. Jeftine droge koje rade posao, ali ga ne rade dobro. Droge su kao lekovi koje odobrava država – prekinu bol, ali ne reše problem. Problem još uvek truli ispod kože.
Zastajem, jer stoje na uglu. Trojica. Ili četvorica. Gledaju me podozrivo. Ulična rasveta jedva osvetljava njihove face, ali dovoljno da vidim: Ja ne verujem tebi. Ti ne veruješ meni. Niko ne veruje nikome, jer verovanje košta više nego što iko od nas ima.
„Ceo svet je geto."
Glas tik uz mene.
Znam taj glas. Već sam ga čuo.
Onaj Dimitrije.
„Izvrnut naopačke," nastavlja poverljivo, kao da odaje bogzna kakvu tajnu. „Okrenut naglavačke i vrti se u krug". Jebeni krug koji i ne zna gde počinje, a gde se završava i to je poenta. Poenta je da nema poente. Jedino što postoji je krug. Pas koji juri svoj rep.
Ne okrećem glavu. Kad zastaneš u ovom delu grada nudiš se da te opelješe. Dimitrije me blago hvata ispod mišice i vuče da nastavim da hodam. To su njegovi ljudi. Zato i moramo da hodamo zajedno.
„Dan za danom kukaš – plati sve svoje račune i čekaj dok ne ubiju život u tebi."
Računi…
Peti je dan u mesecu kada stiže račun za struju za vodu za gas za grejanje za internet za telefon za kablovsku za život koji ne živiš.
„Ceo svet je geto", ponavlja on, „i niko odavde neće izaći živ."

Dimitrijevi ljudi na ulici. Kartonske kutije. Ćebad. Rupe u ćebadi. Droge u venama. Nisu oni izgubili igru. Odlučili su da ne igraju. Odlučili su da izađu iz kruga.
„Bankari su sigurno ponosni.“
Nabraja Dimitrije kao da čita spisak za kupovinu.
„I advokati su sigurno ponosni.“
Spisak se nastavlja.
„I berzanti su sigurno ponosni i dileri su sigurno ponosni i rasisti su sigurno ponosni i fašisti su sigurno ponosni…“
Pauza.
„Kad stvarno razmisliš, čitav ovaj svet je pun govana!“
Smeje se. Smeh se pretvara u kašalj. Kašalj se pretvara u krkljanje se pretvara u smeh.
„Baš je smešno," kaže i zavlači ruku u džep.
Ne vidim šta izvlači. Vidim šta je izvukao: dve osušene pečurke. Braon. Smežurane. Liče na isušene mozgove Liliputanaca.
Pruža mi ih na dlanu.
„Misliš da si bezbedan u svom slatkom domu?“
Ne znam da li pita ili konstatuje.
Uzimam jednu. Stavljam u usta. Ukus je gorak. Zemljani. Kao da jedeš nešto što je poginulo davno, ali se nije raspalo dovoljno.
„Jedeš TV večeru sam“, govori Dimitrije i stavlja drugu pečurku sebi u usta.
Tačno. Jedem TV večeru sam.
„Kakvo besmisleno trošenje života“, odmahuje glavom. Povlači me za rukav, okreće licem u lice i zaustavlja na sred puste raskrsnice.
„Ali kad ti država zakuca na vrata...“, izgovara Dimitrije ozbiljno. Ozbiljnost je u neskladu sa njegovom šarenim

bičevima na glavi, njegovim dvobojnim naočarama, njegovim gojaznim krkljanjem.
„Šta ćeš onda da uradiš?“, dobacuje neko dalje od nas dvojice. Dolaze sa svih strana.
„Da se suprotstaviš s puškom u ruci?“, drugi glas. Tanak. Ženski.
„Ili ćeš kleknuti na pod?“
Šta?
Ne razumem.
Zašto bi država došla na moja vrata? Država je zauzeta drugim vratima. Važnijim vratima. Vratima iza kojih ljudi imaju nešto što država želi. Da kaže da me štiti. Da brine o meni.
„Uspravi glavu za novi svet.“
Žamor.
Dolazi odasvud.
„Uspravi glavu za novi svet.“
Iz kartonskih kutija iz ćebadi iz vazduha iz zemlje iz moje lobanje.
„Uspravi glavu za novi svet!“
Dimitrije mi pruža još jednu pečurku. Ne razmišljam. Uzimam je. Stavljam u usta. Žvaćem. Gutam.
Prolazi mnogo ili ne.
Ne znam koliko je „mnogo“.
Svet se topi.
Kao vosak. Kao sir u mikrotalasnoj. Kao žvaka na suncu na usijanom asfaltu.
Gledam beskućnike.
Svetlucaju kao da ispod njihove kože teče neon. Kao napravljeni od nečeg što ne pripada ovom svetu. Beskućnik ispred mene nije beskućnik. Nešto je drugo. Neko drugi.

Neko ko je odbio da bude deo kruga – u kojem je rad tuđe bogatstvo, bolest izvor profita, znanje nedostupno – lekar, učitelj, arhitekta… Vatrogasac koji gasi požar koji se uvek iznova razbukti.
„Ceo svet je geto," čujem Dimitrijev glas.
Ne dolazi iz njegovih usta.
Dolazi iz mene.
Iz mojih pluća. Iz mog stomaka. Iz moje lobanje koja puca kao jaje.
„I niko se neće izvući živ."
Ljudi se množe. Rastu. Izviru iz vazduha. Negovateljice u staračkim domovima. Taksisti sa volanima u rukama koje su zgrčene od vožnje. Mašinovođe. Čistači ulica koji čiste ulice koje će sutra biti prljave ponovo.
„Seti se sna o obećanoj zemlji."
Kaže Dimitrijev glas.
Ili moj glas.
Ili glas sveta.
„Seti se slobode koja je u tvojim rukama."
Koja sloboda?
Ne vidim slobodu.
Vidim samo ruke. Ruke koje čiste. Ruke koje leče. Ruke koje drže alat. Ruke koje nikad nisu prazne, jer prazne ruke ne zarađuju za život.
„Seti se života vrednog umiranja."
Menjaju se.
Svi.
Odjednom.
„Kada je sloboda ropstvo,"
„Šta ostaje za tebe i mene?"
„Tvoj nasumični glas te neće osloboditi."

„Beskoristan krik za slobodom.“
„A kad konačno dođu po tebe,“
„Jedino što možeš da uradiš je da braniš poslednje do čega ti je stalo.“
„Ceo svet je geto, čoveče.“
Glasovi im se preklapaju i potiru kao talasi izazvani kapima kiše u bari na nekoj železničkoj stanici. Kao radio frekvencije. Kao srčani udar koji se ponavlja milion puta u sekundi.
Osećam se razvučeno.
Ne.
Osećam se razapeto.
Poput morske zvezde. Raširene ruke. Raširene noge. Telo rastegnuto kao guma.
Lebdim.
Iznad ulice.
Iznad kartonskih kutija.
Iznad Dimitrija koji je sad jedan, ali i hiljadu istovremeno.
Iznad grada koji se širi ispod mene kao mapa koja je živa. Zgrade dišu. Automobili pužu kao insekti. Ljudi su mravi. Ne. Ljudi su ćelije. Ćelije ogromnog organizma koji je bolestan. Na smrt. Samo to krije.
Vidim planetu ispod sebe.
Okrugla. Prljavoplava. Masna. Prekrivena gradovima kao osipom. Lavirint koji nema izlaza. Samo ulazi. Beskonačni ulazi u hodnike koji vode u druge hodnike koji vode u ćorsokake.
„Ceo svet je geto.“
Dimitrijev glas ili moj glas ili glas sveta koji umire.

Lebdim i gledam i razapet sam i slobodan sam i ništa ne znači ništa, ali znači sve i moj mozak je previše mali da primi sve ovo pa curi kroz uši.
Kiša je dosadna.
Svaka kap udara po mom licu dok lebdim:
Plati račune.
Vrti se u krug.
Umri polako.
Ne budi buka.
„Niko neće izaći živ," ponavljam i moj glas je Dimitrijev glas je glas svakoga ko je ikad radio posao koji mrzi da bi preživeo dan za koji nije siguran da li ga želi.
Planeta se obrće ispod mene.
Lavirint se širi.
Kartonske kutije rastu poput pečuraka posle kiše.
A ja lebdim.
Razapet.
Morska zvezda bez mora.
„Ceo svet je geto," šapućem, a šapat postaje krik postaje molitva postaje tišina.
I kiša pada.
Dosadna.
Jebeno dosadna.

BOL SAM PO SEBI

Telefon vibrira.
Ne zvoni.
Samo vibrira.
Jako.
Imam utisak da mi melje rebra. Da mi odvaja meso s kostiju.
U mojoj šaci, osvetljeni pikseli između tankih slojeva stakla ispisuju samo tri reči:
OBRED NEPREKIDNOG FEEDA.
Hangar je katedrala od rđe.
Rešetkaste čelične grede se ukrštaju svuda oko mene kao kosti nekog praistorijskog čudovišta koje je progutalo previše industrijskog otpada.
Sakriveni iza navučenih kapuljača. Pognutih glava. Generacija koja misli da je slobodna zato što u rukama drži uređaj u koji može da stane čitav svet. Generacija koja misli da je slobodna jer misli da može da izgleda kako hoće pa

ipak nosi istu uniformu od preširokih dukseva, pantalona, istih patika, istih frizura, šminke…
Sa platforme na stepeništu duž metalnog zida im ne vidim lica.
Samo plavičast odsjaj ekrana. Odsjaj koji ih definiše.
Kao nekakva sekta.
Bez kao.
Ti si ono što gleda tvoj telefon.
Ti si ono što lajkuješ.
Ti si svoj feed.
Potmulo brujanje poput duboke vibracije čitavog tela koje pomera utrobu.
Ispunili su čitav hangar. Jedno tik uz drugo. Nepomični. Jedino njihovi prsti lete preko ekrana.
Moj telefon ponovo vibrira.
FEED JE ŽIVOT!
LATENCIJA JE GREH!
Rečenice se pale i gase na ekranu. Poput upozorenja pred pad aviona. Zapoved ili uputstvo za preživljavanje.

Latinski jezik je mrtav.
Živi još samo u tri situacije – u biologiji, medicini i u placeholderu.
Lorem ipsum dolor sit amet.…
Tako ide. Znam. Video sam to milion puta. Skup reči o kojima ne treba da razmišljaš. Prazne reči koje su potrebne da ispune formu.
Samo, bruj kaže nešto drugo.
Dolorem ipsum.
Ne ide tako.
Ide: Lorem ipsum dolor…

Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum.
Ne ide tako!!!
Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum. Dolorem ipsum….
Bol sam po sebi?
Davni časovi latinskog. Kada sam spreman za nešto drugo. Nešto više. Nešto bolje.
Bol sam po sebi.
Da. Dolorem ipsum. Bol sam po sebi.
Zašto je, onda, neko sakrio značenje i stavio ga u tuđu svakodnevicu?
Brujanje vibrira kao telefon.
Osećam ga u bubrezima, u jetri, u gušterači, u crevima…

„Dobro došao u Multidisciplinarni institut čega god mi hoćemo.“
Metalni glas se metalno odbija o metalne zidove.
Dobrodošao sam?
Negde?
Ja?
„Istina broj jedan: Ne postoji materijalna stvarnost. Sve što vidiš, čuješ, osećaš… Samo je *informacija*.“
Niko se ne pomera.
Niko od ovih poklonika savremenom božanstvu.
Telefon vibrira u mojoj šaci.
Signal-to-Noise Ratio – 0!

Treperi na ekranu.
Opomena da sam nigde.
„Kao što je dokazano, jedino večno postojanje u univerzumu ne pripada energiji, već *informaciji*, jer je i sama energija samo *informacija*.“
Jednolično nastavlja metalni glas. Nema emocija. I emocije su samo informacija. Radost. Strah. Strepnja… Samo informacioni predznak ispred događaja kojim određujemo naš odnos prema njemu. Plus ili minus.
Signal-to-Noise Ratio – 0!
Signal: Korisna informacija.
Noise: Beskorisna informacija.
Ratio: Nula, nema signala. Samo praznina. Tišina bez značenja. Osoba bez sadržaja. Beskoristan terminal. Ja ne unosim ništa.
FEED JE ŽIVOT!
Šaka mi trne od vibriranja telefona.
„Čak je ni supermasivna crna rupa ne može uništiti. Znaš li zašto? Zato što je i sama supermasivna crna rupa samo *informacija*. Konglomerat *informacija*!...“
Signal-to-Noise Ratio – 0!
Signal-to-Noise Ratio – 0!
LATENCIJA JE GREH!
„...Dovoljno obiman da stvori potpuno nov univerzum.“
Ništa ne umire. Crna rupa je reciklaža univerzuma. Na kosmičkom nivou. Novi univerzum iz postojećih informacija.
„Ono što ćeš sada iskusiti je istina broj dva: Onaj ko kontroliše *informacije*, kontroliše univerzum!“, glas zastaje kao da želi da tišinom istakne značaj izgovorenog.

Sve je povezano… Sve ovo što se dešava. Sve ovo što mi svi pričaju. Sve je povezano. Samo ja ne razumem.
Signal-to-Noise Ratio – 0!
Signal-to-Noise Ratio – 0!
Signal-to-Noise Ratio – 0!
Signal-to-Noise Ratio – 0!
Vibriranje mi razdvaja zglobove prstiju. Kida tetive.
Moja ruka nije moja ruka.
Moja ruka je produžetak plastike i metala i stakla i litijum-polimerske baterije.
MAČKA JEDE SIR
Oštar ping mi prosvirava kroz lobanju. Kazna za šum. Kazna za besmislenu informaciju. Ne prestaje. Alarm za uspavanu svest.
Signal-to-Noise Ratio – -1!
VODA KLJUČA NA 100 STEPENI
Signal-to-Noise Ratio – -2!
Sistem ne traži istinu. Zna *šta* je istina. Sistem traži nove informacije. *Moje* informacije. Samo su moje informacije nove informacije. Moji doživljaji univerzuma. Moji predznaci za događaje koji nisu ni dobri, ni loši...
JA SAM STRAŠILO
Signal-to-Noise Ratio – 1!
Ping nestaje. Vibracija nestaje. Dve informacije koje bude dopamin. Hemija nagrade. Zadovoljstvo jer je bol prestao. Mozak me nagrađuje za ispravno ponašanje.
Kao psa.
JA SAM DEO VELIKOG POKORAVANJA
Signal-to-Noise Ratio – 2!
JA SAM BESKORISNO GOVNO
Signal-to-Noise Ratio – 3!

„Svaki pametni televizor, pametni frižider“, nastavljao je glas. „Svaka navigacija u automobilu, svaki PDA, svaki bankomat, svaka pametna mašina, (pored vaših računara, pametnih telefona i pametnih satova)…
Signal-to-Noise Ratio – 14!
Ne prestajem. Ne želim da prestanem. Moji prsti lete preko ekrana. Moji bolni palčevi. Moja mokra koža na vodootpornom staklu.
Signal-to-Noise Ratio – 23!
„…zasnovani su na jednom, jedinstvenom open-source kernelu! I svaka pojedinačna mašina ima samo malo više memorije ugrađene nego što je potrebno… I mi popunjavamo te praznine u njihovim skladištima pravim informacijama o svakoj korporaciji, svakom ratu, svakom političaru...“
JA POPUNJAVAM PRAZNINE.
Signal-to-Noise Ratio – 38!
„I kada dođe vreme, preplavićemo world wide web tim informacijama! Istina će biti otkrivena da je svi vide!“
Istina?
Ne znam šta je istina. Odavno. Ne samo ja. Niko. Ne samo istina. Niko više ne zna ni šta je stvarnost.
Istina je informacija čiji predznak određuje onaj koji je kontroliše. Informacija je ono što postoji. Istina je promenljiva. Pozitivan ili negativan predznak. Stvarnost nije fiksna. Stvarnost je fluidna. Stvarnost je ono u šta veruješ.
Feed je stvarnost.
Ekran je stvarnost.
Sistem je stvarnost.
SYSTEM UPDATE

Poslednji stepen mog Obreda neprekidnog feeda.
Ja postajem sistem.
Ja jesam sistem.
Sve što sam ikad video, čuo, osetio, svaka informacija zauvek sakrivena od kontrole. Od istine. Razbijena na besmislene nizova jedinica i nula koji će stvoriti stvarnost onda kada nova stvarnost bude potrebna.
SYSTEM UPDATE
Podižem svoj telefon prema nebu. Hiljade ruku podiže telefon prema nebu. Stotine hiljada hiljada podiže telefon...
To nije selfie, to je pogled ka nebesima.

Sam bol koji osećaš…
Kako znaš da je stvaran?

ŠTA SE OVO DEŠAVA (deo drugi)

Kap se otkida sa metalne nadstrešnice.
Poslednji deo puta pre prisajedinjenja sa ostalim kapima u bari. Povratak kući. Povratak u jedno.
Pri udaru u baru, kap izbaci nekoliko drugih kapi uvis, a onda se kroz baru raširе koncentrični krugovi talasa. Kad padnu dve kapi, talasi se međusobno poništе. Tamo gde se sretnu.
Pokušavam da se setim.
Bilo je nešto važno.
Nešto je trebalo da uradim.
Ili sam već uradio?
Ne znam.
Stanica je pusta. Niko ne dolazi. Niko ne odlazi. Samo ja. Na metalnoj klupi. Pokušavam da shvatim šta se dešava.
„Znači, najzad ti je dojadilo da traćiš svoj život?“.
Stoji tamo na vrhu metalnog stepeništa. Pletena korpa puna buketića osušenog cveća preko leve ruke. Crna vunena šal-marama preko ramena. Dug kišni mantil drapkastosive

boje, debele hulahop čarape boje kože, braon ravne cipele sa debelim đonom i metalnom šnalom sa strane. Smešan sivi šeširić.
„Ne razumem…“, dobacujem kroz kišu.
Prilazi i seda pored mene. Polako. Pažljivo. Kao što stari ljudi sedaju. Kao da im telo može da se slomi ako budu nagli. Spušta pletenu korpu sa cvećem u krilo. Sitna je. Jedva stopalima dohvata asfalt ispod klupe. Osmehne mi se. Ne skidajući osmeh, okreće glavu i zagleda se pravo ispred sebe. Bez reči.
„Prodajete to cveće?“ pitam da prekinem tišinu.
„Pokušavam," kaže kroz osmeh. Osmeh je topao. Utešan. „Ali niko ne želi sasušeno cveće. Ko bi uopšte želeo sasušeno cveće?“
„Niko“, kažem.
„Tačno“, odgovara. „Zato ga i prodajem.“
Logika nema smisla. Ništa više nema smisla.
„Koje vam je to cveće?“
„Različito. Teško je tačno znati kada je cveće sasušeno. Sve izgleda isto kada umre.“
„Da," kažem.
Gledam prugu ispred sebe. Pruža se u oba smera. Levo. Desno. Nestaje u mraku.
„Još čekaš voz?“, pita bakica-cvećarka.
„Ne znam“, kažem iskreno. „Možda. Nisam siguran.“
„Voz više ne staje ovde“, kaže ona. Gleda u svoje buketiće. Dotiče ih pažljivo. Kao da su živi. Kao da mogu da osete bol.
„Kako to?“, pitam.
„Tako što oni koji čekaju, ne idu nikuda“, kaže. „Oni samo čekaju."

Tišina.
Barica nastavlja da u sebe prima otkinute kapi.
„Sećam se“, kažem naglas, mada nisam planirao da kažem išta.
„Čega se sećaš?“, pita me blago.
Na ekranu su muškarci, žene, deca. Svi u svojim boksovima u kancelarijama sa sterilnim, nehumanim, belim LED svetlom; svi u sweatshopovima na dalekom istoku gde za 50 centi po satu šiju patike koje ne mogu da priušte; svi u rudnicima u Africi odakle izvlače rudu za telefone kojima smo bežično utamničeni…
„Ne znam tačno“, odgovaram. „Ljudi. Telefoni. Beskućnici...“
Dan za danom kukaš – plati sve svoje račune i čekaj dok ne ubiju život u tebi. Ceo svet je geto i niko odavde neće izaći živ.
„Bio si tamo“, kaže. Nije pitanje. Konstatacija.
„Da“, kažem. „Bio sam.“
„Kao što je dokazano, jedino večno postojanje u univerzumu ne pripada energiji, već informaciji, jer je i sama energija samo informacija, a onaj ko kontroliše informacije, kontroliše ceo univerzum!“
„I šta si naučio?“
Gleda me. Oči su joj tamne. Duboke. Kao bunari bez dna.
„Ne biste razumeli.“
„Možda“, osmehuje se. „Stari ljudi uvek znaju mnogo više nego što misle mladi.“
Razmišljam.
„Ceo svet je geto informacija koji mora da umre.“
„Pametan zaključak“, kaže uz osmeh.

„Nije tako.“ Odmahujem glavom. Izmiče mi ono što želim da kažem. Smisao.
„Nije važno“, kaže i spušta mi ruku na rame. „Shvatićeš kad bude vreme.“
Vreme se meri satom. Sat na stanici ne radi. Kazaljke se ne pomeraju. Ili se pomeraju toliko sporo da ne primećujem.
„Sat ne radi," kažem.
„Radi savršeno," kaže bakica. „Samo ne meri vreme onako kako ti misliš."
„Kako onda?"
„Meri vreme između sada i posle“, kaže. „Između onoga što jesi i onoga što ćeš postati.“
Ne razumem.
Ali ne pitam više.
Pitanja ne menjaju odgovore. Kao što se pruga ne menja kad promeniš lokomotivu. Pruga ostaje ista. Odgovori ostaju isti.
Igram se vrhom kravate koja mi je vezana direktno oko vrata, ispod raskopčane kragne košulje.
„Bilo mi je svejedno.“
„Znam. Tako izgleda kada prestaneš da veruješ u ono što vidiš.“
„A u šta treba da verujem?“
„U ono što osećaš“, kaže ona. „Ali ti ništa ne osećaš, zar ne?“
Tačno.
Ne osećam.
Odavno ne osećam.
Pet godina. Deset. Ne znam.
„Ne osećam“, kažem. „Godinama.“
„A sada?“, pita bakica.

Ne znam.
„Možda…“
„Možda je dobar početak.“
„Ali ne znam kakav je kraj“, kažem.
„Niko ne zna“, kaže ona. „Dok ne stigne."
„To nema smisla.“
„Nema,“ slaže se ona. „Ali život nema smisla. Mi mu dajemo smisao. Koji bi ti smisao dao svom životu?“
Darla.
Vidim je.
Bela haljina. Dijadema. Osmeh. Grli me. Ljubi me u obraz.
„Smisao se ne nalazi van tebe“, kaže. Gleda me. Dugo. Oči su joj tople. „Nije ono što si mislio da treba da bude. Ni ono što su ti rekli da treba da bude. Samo ono što jeste.“
Hej, g. Strašilo
Hajde da napravimo žurku
Hajde da proslavimo
Ono što si danas uradio
Hej, g. Strašilo
Hajde da napravimo žurku
Zaboravi na brige
Proslavi dolazak nove zore
Ti si heroj, novi mesija
Spasio si nas od mraka
Ti si heroj, novi mesija
Podario si nam svetlost
Dobro veče, g. Strašilo
Samo smo tebe čekali
Žrtvovao si život koji si imao
Da bi svet bio bolji…

„Ta se zabava još nije dogodila“, kaže dok ustaje sa klupe.
Čini mi se da čujem kako joj zglobovi krckaju.
Kako se nije dogodila? Bio sam tamo. Klicali su moje ime. Krunisali su me. Nosili su me na ramenima.
„Vreme ovde ne teče kako misliš“, dobacuje dok se približava stepeništu. „Nije važno“, odmahuje mi rukom. „Shvatićeš sve kad bude trebalo.“
Ćutim.
Nestaje niz stepenice.
Ostajem sam.
Na metalnoj klupi.
Na praznoj stanici.
Gledam baricu na asfaltu.
Nešto ovde nije u redu.
Ne znam šta.
Ali nešto.
Nešto baš bitno.
Što ne mogu da shvatim.
Ne još.

LJUBAV SA DARLOM

Petak je. Stojim uz rotirajuća vrata staklene zgrade.
Celodnevno beskrajno sivilo neba dobija tamniju nijansu. Kiša ne prestaje. Nije to jaka kiša. Kod ovakve kiše ti se čini glupo da otvoriš kišobran, a onda, posle deset minuta, budeš mokar.
Podižem revere sakoa da se zaštitim.
Pretrčavam ulicu i provlačim se između blokiranih automobila. Automobili stoje. Ljudi čekaju. Niko ne ide nikuda.
Starbucks prekoputa osvetljen je iznutra.
Izlog je zamagljen od kiše.
Ali znam da je tamo.
Petak je.
Dotrčavam do ulaznih vrata. Duboko udišem.
Ovaj put je drugačije.
Ne znam zašto je drugačije.
Ali jeste.
Osećam to.

Šta još mogu da izgubim?
Otvaram vrata. Miris kafe. Zvuk ljudi koji sede i pretvaraju se da im je važno gde sede.
Sto kod prozora. Crna mini-haljina. Mantil nehajno prebačen preko ramena. Kosa vezana u rep.
Jednostavno.
Skupo.
Savršeno.
Ne razmišljam.
Razmišljanje bi me zaustavilo.
Razmišljanje bi mi reklo: Nemaš šanse.
Ali razmišljanje laže.
Prilazim. Stajem ispred njenog stola. Podiže pogled. Zagleda se u mene kroz svoje duge trepavice. Ne beži. Ne zove u pomoć. Ne smeje mi se. Samo me gleda.
„Evo me“, kažem.
Glas mi je siguran. Ne znam odakle ta sigurnost. Možda zato što je konačno prestalo da mi bude svejedno.
„Želim da ti dam svoju ljubav. Razumeš?“
Ne odgovara.
Samo gleda u mene.
„Treba da uradiš samo jedno", nastavljam „da sprečiš da ne budemo zajedno."
Naginjem se bliže.
„Otvori svoj um i skini tu nalepnicu sa cenom sa svog srca."
Trepće.
Jednom.
Dvaput.
„Noćas ne moraš da prodaješ svoje telo“, šapućem joj na uvo.

Tišina.
Muzika iz zvučnika. Šum razgovora. Buka miksera.
Ali između nas je tišina.
„Učiniću da sve bude u redu", kažem. „I poljubiću te tamo gde boli."
Ustaje.
Polako.
Ne odvraća pogled.
Povlači mantil preko ramena i kreće ka izlazu.
Pratim je.
Napolju kiša pada i dalje.
Limuzina je pored ivičnjaka. Crna. Sjajna. Skupa.
Vozač otvara vrata.
Darla ulazi.
Zastajem. Puštam da kiša pada na moje lice
„Nema meseca na nebu iznad Starbucksa", kažem. Okreće se. Gleda u mene. „Jedina zvezda sija iz tvojih očiju."
Osmehuje se. Prvi osmeh. Jedini osmeh.
„Dozvoli mi da te zagrlim i sakrijem u svom naručju", kažem joj.
Pruža mi ruku.
Ulazim u limuzinu.
Vrata se zatvaraju.
Kiša udara po krovu.
Ali unutra je toplo.
Unutra je tiho.
Unutra smo samo ona i ja.
I to je dovoljno.
Za sad.

Telefone ostavljamo kod vratara.

„Pravilo kuće", kaže mi vozač.
Vratar ih stavlja u pretinac. Zaključava šifrom na displeju.
Bez telefona. Bez veze sa svetom. Ovde ne postoji mreža. Ovde si nevidljiv.
Predvorje nije veliko. Tamno puno drvo. Velike bordo kožne fotelje uz masivne lakovane stočiće za kafu. Teške plišane draperije. Gusti, debeli ćilimi. Ornamenti po zidovima. Sve to ga čini još manjim. Intimnijim. Starinskim. Kao da te grli. Ili guši. Ne mogu da uprem prstom.
Osvrćem se oko sebe. Nešto mi para oči. Nešto što nedostaje. Gledam u uglove. Plafon. Gledam iza recepcije.
Ništa.
Nema kamera.
Nijedne.
Nova bezbednost za bogate.
Mi smo snimani.
Svaki korak. Svaki pogled. Svaka kupljena kafa. Svaki unos na telefonu. Sve se beleži Sve se čuva. Sve se prodaje.
Ovde?
Ovde si duh. Ovde ne postojiš. Ovde možeš da radiš šta god hoćeš i to niko neće znati.
To košta.
Naravno da košta.
Privatnost je luksuz.
Samo bogati imaju prava da ne budu viđeni.
„Dobro veče, gospođice Darla", kaže recepcioner uz poslovan osmeh. Glas mu je uglađen. Profesionalan. Bez emocija. „Uobičajeni apartman?"
Naravno da je poznaju.
Ovo je njen posao.

Hotel je raskoš davnog početka prethodnog veka. Vreme kada su se bogati šepurili svojim bogatstvom. Danas bogati pokazuju minimalizam. Pokazuju prazan prostor.
Pokazuju ništavilo koje košta milione.
Ali ovde?
Ovde je staro. Teško. Glomazno. Reminiscencija prošlosti u kojoj su bogati bili elegantni. U kojoj je novac donosio stil.
Laž.
Novac nikad ne donosi stil.
Novac samo donosi više novca.
Lift ide polako. Ušuškan iza jakih mesinganih rešetkastih vrata. Polako, kao da će svaki čas stati. Ali neće. Ljudi koji dolaze ovde plaćaju za pouzdanost. Plaćaju za diskreciju. Plaćaju za iluziju da su posebni.
Gledam Darlu. Darla gleda u zid lifta.
Ne govori.
Nikad ne govori.
Možda i ne treba.
Možda je ćutanje deo usluge.
Vrata apartmana su teška. Visoka.
Darla stavlja kažiprst na mesto na velikoj bravi. Mesto koje imitira ključaonicu. Nije ključaonica. Senzor.
Čitač otiska prsta.
Vrata se otvaraju sama.
Krevet je ogroman. Veći nego što je potrebno. Ali to je poenta. Višak je poenta. Rasveta se automatski prilagođava. Svetlost postaje toplija. Mekša. Intimnija.
Senzori.
Svuda senzori.
Ali ne i kamere.

Kamere ne.
Kamere bi videle.
Kamere bi sačuvale.
Kamere bi otkrile.
A ovde se sve plaća da ništa ne bude otkriveno.
Darla skida mantil sa ramena.

NULE I JEDINICE

Spava.
Puštena kosa razlivena po jastuku.
Čaršav joj pokriva samo donji deo tela. Vidim njena gola leđa koja se podižu i spuštaju. Dah joj je tih. Ravan.
Sedim uspravljen u krevetu.
Ne spavam.
Ne mogu da spavam.
Nešto se promenilo.
Upravljam pogled ka svom odrazu u ogromnom ogledalu prekoputa. Masivno je. Starinsko. Skupoceno. Zlatan ram. Ornamenti.
Gledam sebe.
Po prvi put u životu razmišljam jasno.
Čudno.
Nisam ni bio svestan da ne razmišljam jasno. Nisam bio svestan da postoji magla. Sad je nema. Nešto je uklonilo maglu iz mog uma.
Kapitalizam mora da umre.

Sad razumem.
Tada nisam.
Ceo svet je geto, izvrnut naopačke, okrenut naglavačke i vrti se u krug.
Čujem ga kao da je ovde. U sobi. Pored mene.
Dan za danom kukaš – plati sve svoje račune i čekaj dok ne ubiju život u tebi.
Plaćam račune.
Čekam.
Život umire.
Svakog dana sve više.
Ceo svet je geto i niko neće izaći živ.
Niko.
Ona diše.
Mirno.
Nesvesna svega. Ili svesna, ali to koristi.
Sada shvatam. Shvatam da postoje dva odvojena sveta.
Njihov.
I naš.
Svet onih koji odlučuju i svet onih koje niko ništa i ne pita.
Onih koji imaju sve i onih koji nemaju ništa osim sebe samih.
Ovaj hotel.
Ova soba.
Ovaj krevet koji za jednu noć košta više nego cela godina mog života.
Ovo je njihov svet.
Ne pripadam.
Nikad neću.
Bankari su sigurno ponosni i advokati su sigurno ponosni i berzanti su sigurno ponosni...

Spisak nije dug. Spisak je precizan.
A kada stvarno razmisliš, čitav ovaj svet je pun govana!
Jeste.
Pun je.
Do vrha.
I mi plivamo u tim govnima.
A oni žive u hotelima bez kamera u ogledalima sa zlatnim ramovima u svetovima bez feeda.
Onaj ko kontroliše informacije, kontroliše univerzum.
Latinski.
Časovi u srednjoj školi. Nisu bili beskorisni.
Dolorem ipsum.
Bol sam po sebi.
Ne bol zbog nečega. Sam bol. Bol postojanja u sistemu koji te ne vidi. Bol življenja života koji nije tvoj. Bol kopanja sopstvenog groba.
Feed je život. Vidim ekran. Broj. Treperi. Zahteva unos. Zahteva informaciju. Pravu informaciju. Ne šum. Signal.
Shvatam još nešto.
U jednom trenutku sistem će pući.
Neizbežno.
Onda kada razlike postanu neizdržive. Sada. Sada su razlike su neizdržive. I neće biti potrebni nikakvi heroji. Heroji su mit koji pričaju da bi nas održali mirnim.
„Neko će doći. Novi mesija. Spasilac“
Laž.
Niko neće doći.
I nema potrebe da dođe. I nema potrebe za krvlju. Nema potrebe za ratom. Ratovi su za profit. Ovo je kraj profita. I počeće odjednom. Svuda. Jer je sve isto svuda.

I mi smo popunili te praznine u njihovim skladištima pravim informacijama o svakoj korporaciji, svakom ratu, svakom političaru...
Razumem.
Konačno razumem.
Sve je povezano. Kosooki. Dimitrije. Hangar. Telefoni. Feed. Bakica sa sasušenim cvećem. Sve.
Sve je bilo priprema.
Priprema za ovu spoznaju.
Shvatićeš sve kad bude trebalo.
Za ovaj trenutak.
Kada konačno vidim.
I to na jednom mestu koje je prisutno svuda i u svakom trenutku.
Feed.
Neprekidan feed.
Jedino što je potrebno su nule i jedinice. Bitovi informacija prosleđeni svima u svetu u isto vreme. Pravih informacija. Istinitih informacija. Svi sakriveni računi. Sve prikrivene finansijske transakcije. Svi proksi ratovi. Nameštеni izbori.
Obećanje.
Ili pretnja.
Ili istina koja čeka da se desi.
Istina će biti otkrivena da je svi vide!
Možda ne znam šta je istina.
Ali znam šta nije.
Ovo: samo je potrebno da radimo vredno i naporno i nagrada će stići. Postaćemo kao oni. Jedni od njih.
To nije istina. Nikada nije bila istina.

To je laž koju nam prodaju. Laž u koju verujemo. Laž koja nas ubija. Dan za danom. Šargarepa ispred njuške magarca.
Uzmi svoju budućnost u svoje ruke.
Kažem sebi.
Gledam se u ogledalo dok govorim.
Uzmi svoju budućnost u svoje ruke.
To je poruka.
Meni.
Svima.
Samo moram da nađem način da ta poruka i dospe do svih. Do svih svuda. Do svih odjednom.
I kada dođe vreme, preplavićemo world wide web tim informacijama!
Signal mora biti jači od šuma.
Istina mora biti glasnija od laži.
Mi smo samo robovi.
Dimitrije to zna.
Ceo svet je geto i niko se neće izvući živ.
Ali možemo prestati da kopamo sopstvene grobove. Da svakog dana idemo na posao koji mrzimo. Da zarađujemo novac koji nije dovoljan. Da kupujemo stvari da zaboravimo da smo nesrećni. Da gledamo ekrane da ne bismo videli stvarnost.
Ko kontroliše informacije, kontroliše univerzum.
Ono što hrane je pohlepa. I hrane se sopstvenom pohlepom. I nikad nije dosta. Uvek treba više. Više novca. Više moći. Više kontrole. Pohlepa je to što ih pokreće. I pohlepa je to što će ih uništiti.
Mi smo samo prateća stavka u konačnom obračunu pri projektovanju profita.

Mi smo bol sam po sebi.
Jedino što je nama ostalo je krv kojom svi krvarimo.
Sve ima smisla.
Konačno.
Darla još spava.
Gledam je poslednji put.
Lepa je.
Savršena.
Oblačim se tiho.
Pantalone.
Košulja.
Sako.
Cipele.
Ne želim da je probudim.
Ne još.
Izlazim iz sobe.
Zatvaram vrata tiho iza sebe.
Hodnik je prazan.
Lift me čeka.
Silazim.
Izlazim.
I znam.
Znam šta moram da uradim.
Kapitalizam mora umreti.
I ja znam kako.
Konačno znam kako.

NEZAKONITA KONTROLA

Sve je isto kao kad sam ušao u hotel. Kao kad sam ušao u Starbucks. Kao kad sam izašao sa posla poslednji put.
Ista dosadna kiša.
Mokre ulice pune zaglavljenih automobila.
Podižem revere sakoa i krećem.
Sudaram se ramenima sa ljudima na trotoaru dok se probijam kroz gužvu.
„Slušaj me…“, kažem u telefon.
Znam kome. Znam zašto.
„Slušaj me…“, podižem glas. Da me ne prekidaju. Da bi me čuli. Da bih čuo sam sebe. „Čak i kad kineš, posmatraju te. Čak i kad spavaš, posmatraju te. Prate te, nadziru, kontrolišu... Sekund po sekund. Klik po klik. Dodir po dodir…“
Poneki se naljute što ih odgurujem da prođem.
Dobacuju za mnom.
Ne zanimaju me.
Oni još nisu svesni.

Nisu probuđeni.
Biće.
Žurim. Moram da stignem na vreme.
„To je tvoj digitalni otisak, tvoja digitalna senka“, ne prekidam da pričam u telefon. „Ostavljaš svoj trag kuda god da prođeš kroz to blato…“
Već vidim raskrsnicu pred sobom.
„A taj pauk koji kontroliše Mrežu uvek vreba iz svog mračnog, skrivenog ugla, čekajući da te zgrabi i stavi u svoje čeljusti za Dow-Jones-tržišnu-vrednost-prodaje-reklama, da ti sažvaće kosti i da te ispljune…“
Tu sam.
Na raskrsnici.
Provlačim se pored policajca i stupam na ulicu.
Hvata me za mišicu.
„Ne možete sad da pređete ulicu, gospodine.“
Istržem se i uključujem u masu demonstranata koji prolaze.
Okrećem se ka kameri na semaforu.
Mašem.
Mašem kameri.
Mašem ljudima iza kamera.
Mašem ljudima iza monitora iza kamera.
Negde u nekim tajnim prostorijama gde sakupljaju tajne snimke ili ne znam ni ja šta već.
Nekome ko je plaćen da gleda i beleži sve ovo.
Otimam megafon nekoj devojci.
„Ako se na ulici boriš za slobodu, reći će da je to nezakonito!“, urlam u megafon.
„AKO SE NA ULICI BORIŠ ZA SLOBODU, REĆI ĆE DA JE TO NEZAKONITO!", stiže odgovor uglas.

Svi kao jedan glas. Glas koji se odbija o staklo na zgradurinama i umnožava. Stotinu puta. Hiljadu.
„A kad mi bez pitanja punite glavu tim svojim đubretom… Koliko je to nezakonito?“
Mi smo muve u Mreži. Nužne informacije koje hrane sistem koji hrani pohlepu. Razapeti između dva klika. Dva zamaha krilima. Iza vibracija koje nastaju kao plod očajničke želje da se kaže „ja postojim“, „ja sam važan“.
Pauk ne ubija.
Pauk nas transmutira u uzrast, pol, status…
Statistički podatak koji ima prodajnu vrednost. Tržišnu cenu.
„Ako na Mreži kažem šta mislim, reći će da je to nezakonito!“, vičem u megafon iz sveg glasa. Škripi. Pišti. Sve oči su na meni. Sve kamere su na meni. Ja sam na svim monitorima. Iz svih uglova.
„AKO NA MREŽI KAŽEM ŠTA MISLIM, REĆI ĆE DA JE TO NEZAKONITO!“, odjek hiljada glasova.
„Ali ako prodaš moj život za beskorisne reklame, koliko je to nezakonito?“
Oduševljenje.
Veće nego prvi put.
Ne razumeju.
Podižem ruku da ućutkam svetinu. Da čuju sve što moraju da čuju. Svi koji moraju da čuju.
„Ako ti pratiš svaki moj korak, reći ćeš da to nije nezakonito!“.
Spuštam ruku u znak za odgovor. Ja sam dirigent pobune. Ja sam signal za hiljade usta. Nepotrebni mesija kog čekaju.

„AKO PRATIŠ SVAKI MOJ KORAK, REĆI ĆEŠ DA TO NIJE NEZAKONITO!“, slepo urlaju za mnom, opijeni vođom.
„Ali ako postavim bombu u tu tvoju Mrežu...“
Pauza.
Kratka.
Dovoljna.
„Koliko je to, onda, nezakonito?“
Muk.
Samo na trenutak.
Na jedan otkucaj srca.
Iz sporednih ulica kulja crna, neprozirna masa.
Oklopljen organizam sa stotinama nogu. Sakriveni iza maski, iza šlemova, iza štitova, iza pancir-prsluka.
Zujanje dronova postaje visokofrekventni vrisak koji para bubne opne.
Prvi kanister pada. Zatim drugi, treći…
Svet nestaje u beloj zavesi koja davi.
Disanje je gutanja stakla.
Oči su usijana rana.
Mutne mrlje i odsjaji štitova kroz gust dim.
Isprekidani kašalj koji zvuči kao lajanje.
Krvava šaka na asfaltu.
Staklo pršti pod čizmom.
Gumena njuška gas maske koja se nadvija nad tobom poput lica demona iz budućnosti.
Štitovi se sklapaju poput čeljusti, sabijajući masu u tesnac smrti.
Svaki put kad neko pokuša da podigne glavu, sledi novi zamah palice – precizan. Težak. Udarac koji uči lekciju.
Miris suzavca pomešan s metalnim ukusom krvi u ustima.

Trpaju ih u kombije kao vreće.

„Ne možete sad da pređete ulicu, gospodine. Mislim, možete, ali vam ne bi bilo pametno“, objašnjava mi policajac na raskrsnici. „Ako bi vi sad, recimo, probali da pređete, onda bi izgledalo kao da ste se priključili ovima što demonstriraju protiv vlade i predsednika. Bar bi tako izgledalo na svim ovim kamerama na raskrsnici i na dronovima. A onda bi vam to zauvek ušlo u dosije, razumete? Nije pametno.“
Gledam u semafor na čijem se vrhu nalazi kamera.

VESTI

Daleko od prestonice, u malom provincijskom gradu nalik svim drugim malim provincijskim gradovima, gđa Tweedledee i g. Tweedledum upravo su završili večeru.
Gđa Tweedledee već je pospremala tanjire sa stola. Stari porcelan sa indigo plavim cvetovima, na beloj podlozi. Vremešan poput njih samih, ispucao po ivicama. Pa šta? Još uvek služi svrsi. Šolje za čaj iz istog servisa, dobijenog svadbu pre četrdeset sedam godina. Njoj nije bilo toliko važno da pamti datume, ali to je norma. Svi proslavljaju godišnjice, pa moraju i oni.
G. Tweedledum je vadio pivo iz frižidera.
Stari frižider brunda svaki put kad se otvore vrata. Kao da ga boli. Nekako reumatično. Hladi i dalje, ali ne previše. Dovoljno da drži pivo svežim i pavlaku da ne prokisne. Dovoljno.
G. Twedledum ulazi u dnevni boravak i uključuje stari televizor s katodnom cevi. Sivo plastično kućište, čija je

boja trebalo da imitira metal, odavno je svuda oko prekidača i ivica izguljeno i pocrnelo.
Slika treperi. Horizontalne linije skaču gore-dole. Smetnje koje nisu smetnje već sastavni deo aparata koji odumire polako, godinama, ali uporno odbija da umre sasvim.
G. Tweedledum lupa po njemu odgozgo. Šakom. Otvorenim dlanom. Ne previše jako da ne slomi, ali dovoljno da se tamo unutra nešto opet spoji pa da počne da radi.
„Lupi ga sa strane", dobacuje gđa Tweedledee iz kuhinje, dok briše šolju krpom koja je nekad bila karirano crvena, ali se to sada samo vidi na njenim obodima.
Glupa naprava, pomisli g. Tweedledum i posluša svoju ženu.
Uvek je slušao svoju ženu. U svemu, osim u onim stvarima u kojima nije odmah. To drugo bi poslušao malo kasnije pošto bi ubedio samog sebe da je on bio taj koji je doneo tu odluku.
Lupio je televizor sa strane.
Slika zadrhta još malo, ali se ipak primiri.
Doduše crno-belo, kao i obično. Boja bi se povremeno pojavila tek ako bi televizor radio dovoljno dugo da se zagreje. Nije ni bilo važno. To su samo vesti.
Gđa Tweedledee se već smestila na njihov prastari kauč sa drvenim rukohvatima i uzdignutim naslonom, presvučen tkaninom koja je možda bila cvetna nekada, ali su cvetovi izbledeli do te mere da su postali samo izbledele senke. Opruge su škripale kad god bi neko seo. Ali bio je udoban. Na svoj način. Navikli su.

Držala je šolju čaja pažljivo balansirajući da je ne prolije dok je G. Tweedledum sedao pored svoje žene i uzimao pivo sa stola neposredno pre nego što je spiker progovorio.
„Dobro veče", započe spiker.
Lice vrlo ozbiljno. Glas ozbiljan. Odelo sivo, ozbiljno. Valjda. Kravata crvena ili plava. Na crno-belom televizoru to baš i ne može da se vidi.
„Gledate vesti."
Da je neko mogao da uđe u njegov um, video bi gađenje koje je osećao iz večeri u veče.
Dok je izgovarao reči koje su izlazile na teleprompteru. Znajući da svaka od njih ima za cilj samo da omete i prikrije pravu istinu.
Scenario mu je odavno poznat. Već je predugo u tom poslu. Dvadeset godina. Možda više. Možda manje. Vreme se stopilo u jednu veliku laž koja se ponavlja svake večeri u isto vreme.
Prvo idu zastrašujući teroristi, razmišljao je dok je čitao tekst sa ekrana ispred sebe, *pa domaća politika, zatim dodajemo ružno vreme, tek koliko da pojačamo strah, onda pomešamo sa odvratnim pedofilima i aferama poznatih ličnosti, i da ne zaboravimo sportske rezultate negde između…*
Šta god da su konkretne vesti bile, suština je uvek bila ista. Nekada su se vesti prenosile. Zatim su se proizvodile. Sada se jednostavno izmišljaju.
To je sve.
Kome više uopšte možeš da veruješ? pomislio je, braneći se sam pred sobom od samog sebe. Ja sam lice koje je plaćeno da mu veruju. Zato što tako izgledam. Zato što je moj izgled dovoljan da mi veruju.

I onda ćemo da iznesemo suprotno mišljenje, pa suprotno mišljenje od suprotnog mišljenja, pa suprotno mišljenje od suprotnog mišljenja od suprotnog mišljenja…
Zaboga.
Treba čuti i „drugu stranu" i tako u beskraj, dok sve ne postane besmisleno i apsurdno. I onda, vrhunac, mišljenje nekog idiota sa Twittera…
„Dobro došli u svet u kojem istina više ne može da se čuje!", želeo je da zavapi u kameru, da kaže svima šta zaista misli. Da ustane i ode, ali da pre toga polomi teleprompter. Onako, usput.
Ali iz njegovih usta izašlo je samo:
„Ovo su najvažnije vesti…"
Pauza.
Profesionalna pauza. Odmeren broj sekundi.
„Nekoliko stotina huligana se sukobilo s policijom…"
Desetine hiljada mirnih demonstranata na ulicama protivilo se…
Izgovarao je jedno, a u njegovoj glavi odzvanjalo je drugo.
„Besna rulja je pozvala na nasilje na ulicama…"
Policija je upotrebila suzavac i prekomernu silu protiv građana koji su mirno stajali na ulici…
Kolena su mu se besno tresla ispod stola.
Kamere to nisu videle.
Niko to nije video.
„Naš posao je da se pretvaramo da branimo istinu da oni tamo ne bi ništa razumeli ili će NAŠA demokratija biti gotova!", urlao je na njega urednik kad je jednom pokušao da mu kaže da možda preteruju.
Možda.
Kao da postoji možda.

Ne postoji možda.
Postoji samo: radi ovo ili gubi posao.
I on je radio.
Svake večeri.
U isto vreme.
Istina je nestala, razmišljao je dok je odjavljivao emisiju.
Živimo u vremenu koje je potpuno trulo…
„I to bi bilo sve za večeras. Laku noć."
Osmeh.
Profesionalni osmeh koji kaže: „Ne brinite. Biće sve u redu. Možete da mi verujete“
„I, šta je sve to bilo?", upita gđa Tweedledee svog supruga, ustavši dok je trajala odjavna špica.
Šolja čaja je već bila prazna. Držala ju je i dalje, iz navike, jer ruke treba nešto da rade.
„Ma sve neki pederi i degenerici", odgovori g. Tweedledum i otpi poslednji, veliki gutljaj piva.
Gđa Tweedledee klimnu glavom.

DOBRO JUTRO, G. PREDSEDNIČE
DOBRO JUTRO, DRAGI SUGRAĐANI

„Predsednik će se obratiti naciji. Molimo vas, ostanite uz nas…"
Jutro nakon nasilnog razbijanja demonstracija u prestonici, Predsednik je zakazao hitno obraćanje građanima u živom televizijskom prenosu.
Hitno.
Kao da je iznenađen.
Kao da nije planirao svaki sekund.
Predsednički kabinet je bio spreman. Kamere raspoređene danima ranije, tačno izmerene pozicije, svetla testirana, uglovi usaglašeni. Tehničari su već bili na pozicijama. Realizator je proveravao teleprompter, skrolujući kroz tekst koji je pisan prošle nedelje. Ili prošlog meseca. Nije važno. Važno je da je bio gotov pre nego što su prve demonstracije počele.

Zastave pored velikog prozora sa plišanim draperijama nacionalnih boja. Još uvek prazna velika kožna fotelja iza masivnog stola od punog drveta.
Sto je impresivan. Težak poput spomenika. Izrezbaren motivima koji bi trebalo da predstavljaju nešto istorijsko, nešto važno, ali je zapravo samo bio skup i beskoristan. Baš kao i sve ostalo u ovoj prostoriji.
Sve TV stanice, svi TV kanali u zemlji prikazivali su isti telop.
„Predsednik će se obratiti naciji. Molimo vas, ostanite uz nas…“
Na ekranu grb i zastava, preko njih ispisan tekst belim slovima. Muzika u pozadini – svečana, ali zabrinjavajuća. Dovoljno da drži pažnju. Dovoljno da stvara napetost.
Voleo je da pravi dramu.
To je suština, razmišljao je dok je pio kafu u susednoj prostoriji, dok je gledao sat, dok je namerno puštao da ga čekaju. *Ljudi pamte dramu. Brojke zaboravljaju. Ali dramu – dramu prenose. Prepričavaju. Dele.*
Zato je kasnio.
Uvek.
Namerno.
Pet minuta. Deset. Petnaest je već previše, ali deset je savršeno. Deset minuta znači da si važan, ali ne toliko samoživ da se ne pojaviš. Deset minuta pravi napetost.
Tako je sve bilo predstava i svi reflektori bi bili samo na njemu.
Samo na meni, ponavljao je sebi. *Moja scena. Moj momenat. Moja nacija.*
Osmehnuo se na poslednju misao.
U prostoriju je ušao pun sebe.

Korak siguran. Leđa uspravna. Odelo tamno plavo. Kravata crvena - boja autoriteta. Boja moći. Manžetne sa grbom države. Sve proračunato. Sve dizajnirano.
Na licu mu je igrao samozadovoljan osmeh.
Osmeh koji nije mogao da sakrije. Osmeh koji mu je curio iz uglova usana uprkos svim godinama treninga pred ogledalima.
Juče je obavljeno ono što je trebalo.
Razrađen svaki detalj. Policijske snage skrivene i u pripravnosti od jutra. Dronovi nabavljeni ceo mesec ranije. Suzavac. Naređenja data, komandiri instruisani, koordinacija besprekorna.
Juče je obavio glavni deo posla.
Sve je proteklo tačno kako je planirano, razmišljao je dok je prilazio stolu. *Možda čak i bolje. Malo više krvi nego što sam mislio, ali... bolje tako. Krv pravi vest. Vest pravi strah. Strah pravi poslušnost.*
Ovo danas? Ovo je bila samo tačka na nešto što je gradio mesecima.
Vanredno stanje, pomislio je i srce mu zakuca brže od uzbuđenja.
Seo je za sto.
Fotelja je škripnula pod njegovom težinom. Koža hladna na dodir. Ruke postavi na ivicu stola. Prsti raširenі. Položaj snage.
Navukao je najozbiljniji, najdostojanstveniji izraz lica.
Namršti se. Ne previše – nemoj da izgledaš kao da si besan. Samo dovoljno da izgledaš kao da si zabrinut. Tužan. Kao da te boli što moraš ovo da uradiš. Da saosećaš. Da je sve ovo iznuđeno.
Ispravio se.

Kičma prava. Ramena nazad. Brada gore. Autoritativno, ali ne arogantno. Otac nacije koji donosi teške odluke.
Proverio je teleprompter.
Tekst se kretao sporo. Dovoljno sporo da može da čita, ali dovoljno brzo da ne deluje kao da čita. Uvežbao je to godinama. Čitati, a da ne izgledaš kao da čitaš.
Sačekao je znak realizatora.
Tri prsta. Dva. Jedan.
Crveno svetlo kamere se upali.
Sada.
„Dragi sugrađani", započeo je smrtno ozbiljnim glasom.
Dragi idioti koji sedite pred televizorima, čekajući otkrovenje.
„U ovim sumornim vremenima sa kojima se suočavamo od sinoć, moj telefon ne prestaje da zvoni. Svi žele da znaju koliki je broj mrtvih, a o tome ne smem ništa da kažem zbog zakona koje je donela Vlada.“
Da li je moguće da veruju u tako nešto? Smešno. Ja donosim zakone. Ja ih kršim kada mi odgovara. A oni ipak veruju da postoje nekakvi zakoni koji se poštuju. Pa, divno.
„Ipak... Ko je kriv za ove nerede od samog početka? Otkad je svet počeo da se okreće. Taj olos na ulici želi da nas sve uništi!“
Olos. Volim tu reč. Dehumanizujuća. Čim kažeš „olos“, prestaju da budu ljudi. Postaju problem. A probleme treba rešiti.
„Pa... To se neće dogoditi dok sam ja još tu!"
Pauza.
Taman dovoljno da reči legnu.
Ko je gazda u kući?

Misao mu je prolazila kroz glavu dok je čitao tekst sa telepromptera.
Samo ja.
Tako je bilo. Tako je trebalo da bude. Tako će biti.
„Šta oni znaju o globalnoj ekonomiji?"
Znaju da plate račune. Ništa više.
„Šta oni znaju o bruto nacionalnom dohotku i bankarskim kamatnim stopama i kretanjima berze?"
Čak i da znaju, šta bi promenilo? Berza je igra za bogate. Oni nikad neće igrati. Oni samo gledaju kako gubimo njihov novac i onda im kažemo da moramo da štedimo. Da moramo da zatežemo kaiš. Njihov kaiš, naravno. Nikad naš.
„Moć je tamo gde novac teče…"
Usporio je govor.
Namerno.
Neka zapamte zauvek.
„Moć je tamo gde novac teče! Moć je tamo gde novac teče!"
Nije podigao glas. Samo je usporio još više. Svaka reč odvojena. Svaka reč naglašena.
Spolja je bio miran.
„Oni samo žele da dovedu naciju u stanje anarhije i zato, da bih očuvao našu slobodu i nezavisnost, učiniću sve što je potrebno da održim stabilnost, koristeći poslednje rešenje koje imamo za spas naše demokratije i vrednosti našeg društva."
Demokratije. Volim tu reč. Mogu da je upotrebim za bilo šta. "Radim ovo u ime demokratije." I oni aplaudiraju. Sami sebi kopaju grob i aplaudiraju.
„Dakle, voljom građana koja mi je poverena..."

Volja građana. Koliko dugo ćemo još koristiti tu priču? Volja građana je ono što ja kažem da je volja građana.
„Uvodim vanredno stanje."
I gotovo je.
Sve u njemu treperi od radosti.
Konačno. Konačno imam sve što sam hteo. Apsolutnu kontrolu.
Vanredno stanje znači da oni na ulici više nisu demonstranti. Oni su neprijatelji države.
A neprijatelje treba eliminisati.
Ko je gazda u kući?
Kamera je još bila uključena.
Trebalo je da se isključi odmah.
I… Kraj.
Da su kamere ostale uključene samo koji sekund duže svi bi mogli da vide kako mu se lice razvlači u pobednički osmeh.
Osmeh koji nije mogao da kontroliše.
Osmeh koji je otkrivao istinu.
Pobedio sam, mislio je. *Pobedio sam i svi će to znati. Ne odmah. Ali uskoro. Uskoro će svi znati ko je gazda u ovoj kući.*
Ustao je od stola. Raširio ruke.
„Bilo je savršeno, zar ne?", upitao je svog savetnika koji je stajao u uglu.
„Savršeno, gospodine Predsedniče", potvrdi savetnik.
Naravno da je potvrdio.
Šta bi drugo i mogao da kaže.

ZAPOČNI REVOLUCIJU

Jake policijske snage praćene bojnim oklopnim vozilima za razbijanje demonstracija krstarile su sablasno praznim ulicama.
Grad je duh samog sebe.
Prodavnice zatvorene. Prozori zamračeni. Svetla ugašena. Sve što je ostalo je ulična rasveta koja je bacala bledu svetlost na asfalt i siluete oklopnih policijskih vozila koja su prolazila poput mehaničkih grabljivica.
Svaki policajac na sebi ima kompletnu opremu.
Od šlema sa vizirom, preko pleksiglas štitova i palica, do oklopa za čitavo telo i pancir-prsluka od kevlara. Nisu ličili na ljude. Ličili su na mašine obučene da funkcionišu, da izvršavaju naredbe, da kontrolišu.
Crne uniforme upijaju svetlost. Viziri reflektuju. Čizme lupaju po asfaltu.
Policijski čas počinje sa prvim sumrakom – kad padne mrak, grad pripada državi. Građani se povlače. Ulice ostaju prazne.

Tokom dana, takve iste patrole su zaustavljale i legitimisale građane koji su kretali na posao.
Pitanja bez kraja. Procedura osmišljena da izmori. Da učini ljude poslušnim. Ko se pobuni, bude priveden.
Ne izlazi osim ako apsolutno ne moraš.
Kontrola svake grupe ljudi koja bi se našla na jednom mestu.
Troje ljudi koji razgovaraju na ulici? Pretnja.
Dvoje koji stoje i čekaju autobus? Mogući zaverenici.
Jedan hoda sam, ali previše brzo? Sumnjiv.
Sa mrakom niko nije više smeo biti na ulici.
Osim patrola. Osim onih koji imaju propusnicu. A propusnice su dobijali samo oni koji su bili potrebni sistemu. Lekari. Vatrogasci. Policija. Ostali – zatvoreni u svojim kućama, gledaju kroz prozore kako grad umire.

Slušam dobovanje kiše po metalnom krovu, metalnim zidovima.
Tehnologija nije komplikovana. To je poenta. Što jednostavnije, to bolje. Što jeftinije, to više može da se napravi. Čitav uređaj nije veći od kocke inč puta inč puta inč.
Mali uređaj. Neprimetan.
ESP32-C3 mikrokontroler s jeftinim baterijama za napajanje i LDR senzorima za detekciju svetlosti za solarno napajanje za duži rad.
Staje u džep. Staje u šaku. Staje iza radijatora, ispod klupe, u pukotinu zida.
Ne košta više od pet dolara po komadu i može biti postavljen i sakriven gotovo svuda.
I to je suština.

Gledam ih sa galerije.
Lica sakrivena iza kapuljača. Nagnuta nad lupama ispod kojih su lemilice, mikroskopski delovi. Preciznost sajdžije. Obično se koriste za krađu podataka. Lažna Wi-Fi mreža s portalom za prijavljivanje. Ovo je drugačije. Ovi vode na offline stranicu, zasnovanu na HTML-u. Jednostavnu. Čistu. Bez reklama. Bez tracking kodova.
Samo informacije.
Svaki pametni televizor, pametni frižider. Svaka navigacija u automobilu, svaki PDA, svaki bankomat, svaka pametna mašina, (pored vaših računara, pametnih telefona i pametnih satova), zasnovani su na jednom, jedinstvenom open-source kernelu! I svaka pojedinačna mašina ima samo malo više memorije ugrađene nego što je potrebno… I mi popunjavamo te praznine u njihovim skladištima...
Masovna distribucija istine. Mreža saznanja koja ne može biti ugašena jer nema centar. Nema glavnog servera. Nema glavnog čvora. Samo stotine, hiljade malih uređaja koji šire informacije kao virus.
Onog trenutka kad Mreža bude prekinuta, svi će potražiti novu mrežu da povežu svoje uređaje na internet i jedino što će moći da nađu su lažne Wi-Fi mreže mikrokontrolera punih informacija iz praznina skladišta pametnih uređaja
Pravih, istinitih informacije.
O svim korporacijama. Svim političarima. Svim lažnim vestima. Svim malverzacijama. Svim stvarima koje su sakrivali godinama, decenijama…
Trebalo je sve to postaviti svuda po gradu.
Po svim gradovima. Po čitavoj zemlji. Po čitavoj planeti.
Ali prvo treba skloniti policiju sa ulica.

Kapitalizam nije demokratija.
Moj glas.
Odjekuje praznim ulicama.
Demokratija je vlast SVIH ljudi za SVE ljude... Ne samo za bogate i privilegovane!
Metalan glas. Distorziran kroz telefon, kroz pojačala. Ali jasan. Dovoljno jasan.
Patrole zastaju.
Odakle dolazi?
Bori se protiv kapitalizma ili budi porobljen! To je izvor sveg zla na svetu. Truje vazduh. Truje vodu. Truje tlo… Truje naše živote.
Stojim na plaftormi u hangaru. Telefon mi je u ruci.
Ja sam taj glas.
Pa, gde je, koji kurac, revolucija kad ti je potrebna?
Započni revoluciju.
Odmah…
Provlači se kroz uske prolaze između zgrada. Odbija se o betonske zidove. Umnožava.
Uzalud vođe patrola pokušavaju da lociraju zvuk.
Ne budi neprijatelj javnosti, budi neprijatelj države, neprijatelj ugnjetavanja, neprijatelj laži…
Komandir patrole viče u radio.
Svuda je.
Svuda.
Takozvani liberali te neće zaštititi. Oni finansiraju svoje kampanje za „spašavanje sveta“ prodajući majice koje prave deca u radnim logorima na Dalekom Istoku za deset centi po komadu…
Patrola kreće ka najbližoj zgradi. Kombi se zaustavlja. Policajci iskočili. Otrčali ka ulazu.

Samo ubij tu zver. Ubij tu zver. Ubij tu zver…
Započni revoluciju.
Odmah…
Lift ne radi.
Naravno da ne radi.
Stepenište.
Uvis.
Sprat za spratom.
Tek pošto stignu na krov neke od zgrada mogu da sagledaju panoramu.
Zastaju.
Na svim krovovima svih visokih zgrada nalaze se zvučnici.
Dokle god seže pogled.
Negde veliki razglasni sistemi. Negde gotovo minijaturni kompjuterski zvučnici sa ugrađenim pojačalima u sebi.
Stotine njih. Hiljade.
I svi emituju isti glas koji se odbija o betonske zidove, prozore, ulice, uvlačeći se u svaki delić grada.
Moj glas.
PR licemerje, industrija zabave, drže te hipnotisanim.
Pojačanje je stizalo.
Revolucija neće biti emitovana na televiziji!
Upadaju u ulaze.
Udaraju pesnicama o vrata koja se ne otvaraju. Viču u radio veze koje pucaju. Trče stepenicama koje nemaju kraja.
Probudi se! Probudi se iz sna u koji su te gurnuli. Revolucija je stanje uma i počinje sa TOBOM!
Oni koji stignu na krovove pucaju u zvučnike.
Mi smo ti SVI ljudi. Započni revoluciju! Započni revoluciju! Započni revoluciju! Odmah…

Automatske puške. Metak za metkom. Zvučnici se raspadaju u komade.
Lome ih kundacima pušaka.
Zvuk koji se meša sa glasom koji ne prestaje.
Gaze one najmanje.
Samo da ućutkaju neumorni glas.
I čim unište jedan, čuju drugi sa susedne zgrade. I sledeće.
I sledeće.
Koliko ih ima?
Započni revoluciju!
Odmah…
Na kraju su pozvali u pomoć helikoptere.
Zvuk elisa iznad grada.
Reflektori skeniraju krovove.
Ne shvataju.
Patrole povučene sa svih ulica da unište zvučnike. I ulice ostaju prazne.
Dimitrijevi beskućnici krstare gradom.
I mali ESP32-C3 uređaji su svuda.
Svuda...
U tržnim centrima. Na stanicama. U parkovima. U kafićima. Ispod klupa. Iza radijatora. U pukotinama zidova.
Hiljade njih.
I čekaju.
Čekaju da neko potraži Wi-Fi.
Čekaju da neko klikne.
Čekaju da istina konačno bude viđena.

TIK-TAK

Sat na tempiranoj bombi već otkucava.
Dišem teško.
Graške znoja mi se slivaju niz čelo i kaplju po podu.
Spušten sam na sve četiri i povezujem jednu po jednu paklenu mašinu.
Farma servera je ogromna.
Nije mi bilo teško da pristupim. Propusnica s posla je još kod mene.
Samo sam ušao u zgradu, prošao obezbeđenje i portira, ušao u lift.
Jedino što nisam pritisnuo dugme za neki sprat iznad, nego za neki sprat ispod...

Ljudi ne žele slobodu. Kažu da žele. Lažu. Sebe. Sve. Žele privid slobode. To nije isto. Privid slobode znači navijati ili za crvene ili za plave. Pretraživati kanale iako su kanali isti. Samo su glave koje pričaju različite. Ljudi žele da

predaju svoju slobodu. Daj slobodu drugome. Neka on brine. Neka on odlučuje. Neka on nosi teret.
Mi samo želimo komfor. Struju. Vodu. Hranu. Topao dom. Hladan frižider. Bezbednost. Sigurnost. Izvesnost.
To je sve.
To je dovoljno.

„Prvo ću razneti svet, a onda ću vam razneti umove.“

Ispod dva sprata podzemne garaže, nalazi se još nekoliko podzemnih spratova farmi servera. Ne moram da miniram sve. Dovoljno je nekoliko strateški postavljenih tempiranih bombi da onesposobe dovoljnu količinu servera tako da preostali serveri preuzmu protok na sebe, postanu preopterećeni, i počnu da padaju jedan za drugim, a zatim farma po farma servera.
Poput domina.

Sloboda? Sloboda je odgovornost, a odgovornost je težak teret. Teži nego što većina može da nosi. Zato je predaju. Dobrovoljno. Sa osmehom. „Uzmi moju slobodu," kažu. „Samo mi daj mir."
A kada se pobune? Kada izađu na ulice? To nije pobuna za slobodu. To je pobuna zato što vladar ne brine dovoljno dobro. Nema struje. Voda ne teče. Nema hrane. Nema para. To je problem. Ne sloboda. Problem je komfor.
Ne žele slobodu. Žele boljeg gospodara. Gospodara koji hrani bolje. Koji štiti sigurnije. I kada ga zamene? Kada sruše starog i postave novog? Predaju slobodu ponovo. Odmah. Bez razmišljanja.
„Evo ti moja sloboda," kažu. „Samo nas nahrani."

„Prvo ću razneti svet, a onda ću vam razneti umove.“

Uništavanje Mreže nije kao sečenje žice nakon čega odjednom svi ostanu bez svetlosti. Mnogo je strašnije. Kao da iznenada ukloniš jednu od glavnih koronarnih arterija srca dok pacijent sprinta na sto metara. Telo ne umire trenutno; ono posrće, zadiše se, postaje sivo, a onda ili pronađe novi način pumpanja krvi... ili ne.
Poput usporenog snimka gušenja.
A onda bi, u jednom danu, čitava Mreža radila kao u prošlom veku. Panika bi vladala nekoliko dana, čak i nekoliko nedelja. I svi bi potražili nove Wi-Fi rutere…

I novi gospodar uzme. Naravno da uzme. To je dogovor. Vi date slobodu. On daje komfor. Pravičan dil. Dokle god komfor teče, niko ne pita za slobodu. Dok su frižideri puni, niko ne misli o pravima. Dok ekrani svetle, niko ne želi da odlučuje. Odlučivanje je teško. Gledanje ekrana lako. Ljudi biraju lako. Uvek. To je istina koju niko ne govori. To je tajna koju svi znaju, ali niko ne priznaje. Sloboda se prodaje. Jeftino. Za komfor. Za bezbednost. Za privid izbora. I svi su srećni. Dok traje komfor. Dok teče voda. Dok svetli struja. Dok ekrani rade.
A kada prestane?
Kada komfor prestane?
Tada se bune. Ne za slobodu. Za boljeg gospodara. Uvek za boljeg gospodara. Nikad za sebe.

„Prvo ću razneti svet, a onda ću vam razneti umove.“

Raskrsnica je pusta. Kao da je čitav grad nestao. Jedino što čujem je zvuk sopstvenog dahtanja.
„Sad možete da pređete ulicu, gospodine.“ kaže policajac.
Ne mogu da pređem.…
Blokirane ulice. Demonstranti, automobili, specijalne jedinice policije, helikopteri, kamere, foto-reporteri, novinari…
Ne mogu da pređem.
Svi zure u mene.
Njihova graja ispunjava svaki kutak mog uma.
Neka prestane. Samo neka prestane.
Sve ovo.
Stani!, urla glas u mojoj glavi.
Tišina.
Ponovo sam.
U toj istoj ulici.
Na toj istoj raskrsnici.
U farmi servera.
U hangaru.
Na železničkoj stanici...

„Prvo ću razneti svet, a onda ću vam razneti umove.“

Nisu diktature propadale zato što je narod postao gladan slobode, nego zato što jeste postao gladan. Zato što gospodar više nije pružao komfor. Zato što svaka diktatura završi u bankrotu jer gospodar mora da troši da bi ljudi bili poslušni.
Jedne da zaplaši.
Druge da potkupi.
I to je sve.

Tako će propasti i ova diktatura.

Ja sam Strašilo.
„Prvo ću razneti svet, a onda ću vam razneti umove.“

Onog trenutka kad Mreža bude prekinuta, svi će potražiti novu mrežu da povežu svoje uređaje na internet i jedino što će moći da nađu su lažne Wi-Fi mreže mikrokontrolera punih informacija iz praznina skladišta pametnih uređaja.
Pravih, istinitih informacije.
O svim korporacijama. Svim političarima. Svim lažnim vestima. Svim malverzacijama. Svim stvarima koje su sakrivali godinama, decenijama…

Tik tak kuca sat.

Nećeš imati gde da se sakriješ.
Usisavam ih u sebe. Jedno po jedno. Uvlačim ih svojim udovima. I sve sam veći.
Ja sam veliki.
Ja sam ogroman.
Ja sam King Kong na Empire State Buildingu i jednim udarcem obaram helikoptere.

Tik tak kuca sat.

Evo me. Uskrslog iz pepela sopstvenog uma.
Jeste li spremni za žurku?
Dolazi Strašilo!
Trči što brže možeš!

Evo me, stojim sasvim sam. Pretrpeo sam sve nevolje.

Da vas čujem...

„Prvo ću razneti svet, a onda ću vam razneti umove.“

Tik tak kuca sat.

Dišem teško.
Graške znoja mi se slivaju niz čelo i kaplju po podu.
Spušten sam na sve četiri i povezujem jednu po jednu paklenu mašinu.
Farma servera je ogromna.
Nije mi bilo teško da pristupim. Propusnica s posla je još kod mene.
Samo sam ušao u zgradu, prošao obezbeđenje i portira, ušao u lift.
Jedino što nisam pritisnuo dugme za neki sprat iznad, nego za neki sprat ispod…

Pršljen koji puca odjekuje u glavi kao eksplozija. Hiljadu eksplozija. Puca od težine tela. Od gravitacije. Krkljam. Bol u grlu je jak. Neizdrživ. Imam utisak da će se pluća rasprsnuti. Da će mi utroba izleteti napolje. Jezik mi ispunjava čitava usta...

Imam trideset tri godine. To su godine kad umiru mesije...

„Hej, g. Strašilo,
Hajde da proslavimo šta si danas uradio…
Ti si heroj, novi Mesija,

Izbavio si nas iz mraka,
Dobro veče, g. Strašilo,
Samo smo tebe čekali…
Dao si nam svetlost,
Rizikovao i žrtvovao se,
Da bi svet bio bolji…“

LIST NA VETRU

Zurio je u crn ekran svog nintenda.
Prazan. Mrtav. Samo refleksija svetla iz vagona i nejasan obris njegovog lica.
Baterija je bila prazna.
Naravno da je prazna. Uvek se isprazni u najgorem trenutku. Nikad kad si kod kuće. Nikad kad imaš punjač. Uvek u vozu. Uvek na pola nivoa. Uvek kad ti je najpotrebnije da ne misliš o vremenu koje prolazi.
Podigao je pogled ka majci koja je sedela pored njega, ali ona je bila prezauzeta.
Nešto je kucala na svom telefonu. Brzo. Prsti su joj leteli preko ekrana. Ko zna šta. Ko zna kome. Osmeh joj je igrao na licu. Ne osmeh za njega. Osmeh za nekog drugog. Za nekoga na drugom kraju poruke.
Majkl je poznavao taj osmeh.
To nije bio osmeh koji bi uputila njemu. To je bio osmeh rezervisan za ljude koji je čine srećnom. A on, Majkl, nije

je činio srećnom. On je bio obaveza. Zadatak koji treba obavljati od ponedeljka do petka.
Uzdahnuo je i oborio pogled.
Nintendo je i dalje bio crn. I dalje mrtav. Uzalud je pritiskao dugme za uključivanje. Ništa. Samo crn ekran koji mu vraća pogled.
Mrzeo je petak.
Ne sam petak. Mrzeo je ono što petak jeste.
Svakog petka majka bi ga odvodila kod oca.
Isti voz. Ista ruta. Isto vreme. Kao sat. Kao mašina. Kao procedura koja se obavlja zato što neko mora, ne zato što neko želi.
A potom bi nastavljala sa svojim životom tokom vikenda.
Slobodnog vikenda. Vikenda bez njega. Vikenda u kojem može da ide kuda god hoće, da radi šta hoće, da vidi koga hoće.
Voleo je tatu.
To je istina. Tata je dobar. Tata se trudi. Tata pravi palačinke nedeljom. Tata s njim gleda utakmice subotom.
Ali radije bi ostao kod kuće preko vikenda.
Sa svojim društvom. Sa svojim igricama. Sa svojim životom koji je bio njegov, ne nečiji tuđ.
Problem je bio u tome što još uvek nije bio dovoljno odrastao da ga uopšte išta pitaju o takvim stvarima. Odrasli ne pitaju decu. Odrasli odlučuju za decu. Odrasli prave planove i deca slede te planove jer nemaju izbora.
Uskoro će napuniti dvanaest.
Dvanaest. Zvuči kao nešto mnogo. Zvuči kao skoro tinejdžer. Skoro neko ko ima mišljenje koje se čuje, ali čak ni to nije dovoljno.

Dvanaest je još uvek dete. Dvanaest je još uvek „previše mali da razumeš“. Dvanaest je još uvek „slušaj šta ti kažemo“.
Smoren na smrt, Majkl je gledao kroz prozor Ekspresa.
Voz je tutnjao kroz veče.
Monotoni zvuk točkova na šinama. Beskonačno ponavljanje koje uspavljuje i nervira istovremeno.
Kapi kiše klizile su niz staklo.
Jedna za drugom. Spajale su se. Razdvajale. Pratile su put koji gravitacija diktira. Majkl je pratio jednu kap. Zatim drugu. Zatim treću. Nije bilo ničeg drugog što bi mogao da radi.
Voz je jurio kroz mrak.
Napolju nije bilo ničega. Samo tama. Povremeno svetlo iz nekog prozora. Povremeno ulična lampa. Ali uglavnom samo mrak.
Jedino što je mogao da vidi bio je njegov sopstveni odraz u staklu.
Lice mu je lebdelo u tami. Kao duh. Kao senka. Oči kao dve crne rupe. Kosa razbarušena. Jakna nabrana na ramenima.
Nije mu se sviđalo to lice.
Izgledalo je tužno. Čak i kad nije bio tužan – a sad jeste – lice je izgledalo tužno.
Voz je počeo da usporava.
Ne mnogo. Samo malo. Promena ritma. Klik-klak postaje klik...klak. Klik...klak.
Prolazeći pored prazne železničke stanice, osvetljene hladnim, belim svetlima, voz je tutnjao polako.
Majkl je gledao kroz prozor.
Stanica je bila stara. Metalna nadstrešnica. Rđa ili senka ili starost – nije mogao da otkrije. Metalni unakrsni stubovi

koji nose nadstrešnicu. Klupe od metala. Sve prazno. Niko ne čeka. Niko ne dolazi.
Samo hladno, belo svetlo koje pada sa sijalica.
I tada je video.
Samo na trenutak.
Samo za delić sekunde dok je voz prolazio.
Čudnu siluetu.
Čovek.
Ili nešto što liči na čoveka.
Visio je.
Sa nečega. Možda sa ulične svetiljke. Možda grede. Teško je bilo reći u prolazu, u tami, kroz kišu na staklu.
Ali video je siluetu koja visi.
I pored nje, na klupi, staricu.
Mala. Savijenih leđa. Nešto drži u rukama. Kao korpu cveća. Možda. Teško je reći. Sedela je mirno. Gledala pravo u voz. Ili mu se bar činilo da gleda.
Brzo je prislonio lice uz prozor.
Osećao je hladnoću stakla na čelu. Dah mu je maglio površinu. Pokušao je da obriše rukom. Da vidi bolje. Da potvrdi šta je video.
Nadao se da će moći da vidi bolje.
Ali Ekspres je već prošao stanicu.
Voz je ponovo ubrzavao. Vreme je bilo kratko. Stanica je ostala iza. U mraku. U prošlosti. U trenutku koji je već bio gotov. Sve što je mogao da vidi naspram nadiruće tame bio je izobličeni odraz sopstvenog lica u prozorskom oknu.
I kapi beskrajne kiše koje su se slivale.

Ostao je lica prislonjenog uz staklo još malo. Gledao je unazad. Pokušavao da vidi nešto. Bilo šta. Ali samo tama. I kapi. I njegov odraz koji ga gleda.
„Majkle, sedi kako treba“, reče majka ne podižući pogled sa telefona.
Majkl se odvojio od prozora.
Seo je nazad u sedište.
Stavio ruke u krilo.
Gledao u mrtvi nintendo.
„Koliko još?“ upita.
„Dvadeset minuta“, odgovori majka i dalje kucajući.
Majkl ponovo pogleda kroz prozor.
Čovek koji visi.
Starica na klupi.
Hladna svetla stanice.
Prazna platforma.
Tama je progutala sve. Stanica je nestala.
Možda je sve izmislio.
Ali osećaj je ostao.
Osećaj da je video nešto važno. Nešto što nije trebalo da vidi. Nešto što je bilo tu, na ivici pogleda, i onda nestalo...

Kao list na vetru.